رخصت اف

مرید بلوچ

رخصت اف

کتاب ناپِن	:	رخصت اف
بہا	:	نمامہر
کمپوزنگ و پروف	:	عتیق آسکوہ بلوچ
ٹائٹل	:	مش یار بلوچ
چھاپ	:	مارچ 2019

سگ وحوصلہ غا تا چیدہ لمہ یاسمین نا

انجیرنا پُھل خف تیٹ خلیسہ، گواڑخ گلاب ءُ شکل اٹ تہونا
ولدا بر ینہ، میڑھ آ اِنگ اُن، برنشو مرنی ہمگام سنگت

مزاحمت نا استعارہ

بلوچ راج جبر، زُوراکی، لُھٹ وپُل، سیاسی وڈیہہ ہی قوضہ گیری، مذہبی کُش وبگیر، زُورآوری ناگمری ءَ سوچ نا گواچی ءِ۔ وبلوچ اُولس نا واک واختیار دُوآن تہ پیشن ءِ۔ دُن انگاراج ٹی مُتکن وپُودگلی ءَ گمانک، چَپ وچُوٹ ءَ رویہ غاک ونوآبادیاتی چَم وڈِٹ ڈَولک بتری گند ہی وَدی کیرہ۔ ضرورت ءِ دُن انگاراج ٹی پُوسکن ءِ اصول، ڈِٹ وڈَول، رجحان وراستوکی رِدوبند تِتنگ نا۔ ہَرافک پُہہ ہی اَٹ چِست کننگ مَریرہ۔ وپُہہ ہی نا اَسہ کسراَس شاعری ءِ۔ ہَمو مزاحمتی شاعری ہَرا کہ بِدروپیشن آن بَروکا زُوراک نا زُورآوری وتینا خلقت نا بزوری تے درشان کریسہ، اُومیت آتا اُولڑواَس چِست کے۔ ہَراراستوکی تے مُون مُستی اَتے۔ ہَراراجی بدلی، جُہد وانقلابی سیاست آیقین تے پختہ کے۔ ہَراراجی واُولسی بیوسی تے آن پُہہ وسرپند کے۔ ہَراراج ٹی جَہی آستونک نا دُوشہ غاتا پَھت آتے پاش کے۔ مرید نا مزاحمتی شاعری نا بُندا وھَند انفسیاتی سائنس آتخوک ءِ۔ انتئے کہ اُونا شاعری ءَ خُوانگ یا بِننگ آن ماحول نا اثر بندغ ءَ پلویڑٹی اَلیک۔ ھَندا سوب آن مرید نا دُونوآبادیاتی نا جُوڑی نا گواچی ءَ بلوچ راج نا نبض آتخوک ءِ۔ اَسہ راستوکی اَس پُہہ مَریسہ ہَرا مزاحمتی توارءَ ملا مزار بنگلزئی چِست کریس ئُس، ہَمو راستوکی ءَ مرید راج ءَ تُغ آن دِریہُو تِتنگ کن پین مُستی دَننگ ءِ۔ مرید نا دا مزاحمتی ءَ شاعری بیوس وبزورءَ بلوچ اولس نا گُنگ ءَ دام ءَ احساس آتے ہروبروباءِ دُوی تِتنگ نا سوب جُوڑ مَروءِ۔

کوک ءِ بنو وخت پا ہیک بِش متورے مِش مریرے

ظلم نا مونا اگر نم مَش متورے مِش مریرے

دانہار شوک آملی توہیت اٹی سرپد مفک ہچ

دانا وڑ گراست کش خن کش متورے مِش مریرے

بلوچ تاریخ نا پَنہ غاتے آہَرافکری ومزاحمتی فلسفہ تالان ءِ، یا بیستو یکمی کرن نا ہَرا بلوچ مزاحمتی جُہد مننگ ءِ، مرید نہ بیرہ دانا راہبند آتے آن پُہہ ءِ، بلکن تینا راجی ہڑ وجنجال آتے ہم سرپند مَریک۔ ھَندن مرید دا ہم جُوان چاہِک کہ زُورآور نا زُورآوری وبدی تا اے سری کن اُوڑتُون مزاحمت کریسہ مُون تِتنگ درکارءِ۔ گڑا اسرسُہی دُوئی مَننگ کیک۔ دُنکہ پائک۔

مہر نا سفر جاری مرشد ومرید اتو

دور نا حسین اُٹ ای جنگ کنا یزید اتو

پگہ نا گڑتی ٹی اینوءَ کرینٹ ندر

کنٹنے کلھو ننتا صہب نا امید اتو

تُد دوا ارے کنتو خاص است ھُشو کا تا

مرید بلوچ اُولس ءَ ہَمو کسرءَ نشان تِتنگ نا خُوائندارءِ، ہَراڑے مزل کن تینے ندر کننگ نا فلسفہ آجوئی نا کِرڑ داَس جُوڑ مَننگ کیک۔ داڑان بیدس

پین چھچ کسراف۔ اَسہ شَئیر اَسے ٹی داوَڑ تینا خیال آتے درشان کیک۔

است صفاٹکرے سگ وجغر سلتنے

مون تروکا ننا دوست مشر سلتنے

کشے خنےگُرگ ننا کسفے کہے کپ مرے

چلتنی آ خزم اکے پین کسر سلتنے

وَخت ہَمو تاریخ ئے نوشتہ کننگ ءِ۔ ہَر اڑے بلوچ فرزند آک مَش تاٹُول آتے سنگر کرین ء۔ وتینا زگرءِ دتر اَٹ چاگرد ئے خیسُن رنگ تِتنگ ء۔ مرید ھَندا تاریخ ئے تینا لوظ آتے ٹی قید کرین ءِ۔

امر پاچُھپ مریرہ مشک دھرتی نا

ھراڑے ترمریرہ سرمچار آخنک

خوش روح وہیت ہیت آٹا کوخلوکا مریدنا اُست وجغر اَخہ درتہہ ٹی ٹپی ءِ۔ داد ہَمو بندغ جُو ان پُہہ مَریک، کہ اُومرید ئے خُڑک آن خنان ءِ۔ وچا ئِک تہ۔ مہربان ءِ سنگت مریدنا شاعری ئے اول دے اَسے آن نہ بیرہ خُوانیسہ کرین ئُٹ ،بلکن اُوناجند آن ہنیسہ ہم کرین ئُٹ تہ۔ ڈیہہ نا آجوئی، زگرءَ ورنا تا ساہ ئے ندر کننگ، مریدنا تینا مہرئے آجوئی ناگُو دل کن ندر کننگ، ڈیہہ اَٹ تالان ءِ جبر، پُھل ءِ سنگت آتا نا گمان نا جتائی اُونا اُست ناخازہ غا ٹُپ آتے ہَر اوَخت ٹُومبک تو اُونا دڑ دلوظ تالان کیک۔

درد، بے وسی، ڈکھ ءُ لنگڑی، ملاسی تو

مَخ، مخِف کہ داوڑ دیک امپسا گڑتی ٹی

اَسہ پین شَئیر اَسے ٹی مرید تینا زہیری ودڑ دآتے داوَڑ درشان کیک پا ئِک۔

بنگُنن ٹپ اسے مستانی تینا استوشورانسک

بھازنی گل گلانس تہار آتیٹی خیالے دنا مرید

ھَندن مرید تینا دڑ دئے بیوسی تے تُون تینا اُوار سوار کریسہ دُن پا ئِک۔

کرینوتل امیدا تے ہنینو زندگی سینا

پڑی افس دتر کوداٹڑوکو بےوسی سینا

تخلیق ناپھڑ آ انسانی جوزہ غاک نہ بیرہ رَکڑ داَس ادا کیرہ، بلکن کینوس آ راج ناخَرین ءِ راستوکی تے ہم تالان کیرہ۔ ھَندا کان تخلیق کار تینا ڈکھ و وَہیل آتُون اُوار تینا چاگرد اَٹ تالان ءِ ہَڑ وجنجال آتے آچمشا نک اَس شاغِک۔ ہَمو ڈکھ ودڑ دآک کہ بلوچ راج اَٹ تالان ء، وہَر ابلوچ ناخن و دیدہ غاتے کشان ء۔ دافتے مرید تینا جوزہ غاتُون اُوار شاغیسہ، زہیری وتَد وکایات آتا استعارہ اَس چِست کرین ءِ۔

پِت پِتی و دیدہ سِینا
خشتیءِ مخمل تخوکے
نتو دسکا یار ساتک
ناسُر ونزوئل تخوکے
اَسہ پین شَئیر اَسے ٹی داوڑ زہیری تے درشاک کیک۔
کوپہ کوپہ دوپہ دواوار
مہرئنا دروشاک اِنار
بلوچ سرزمین ہَر اجنگی پلویڑٹی ءِ، دانا اثر شاعری آہم تَمان ءِ۔ و بلوچ راج ٹی مَر وکا دا مزاحمتی شاعری ئے گچین ءِ نظر اَسے اَٹ ھُتنگ اِنگے۔ وَ ہیلیءِ دامُد ٹی بلوچستان نا شاعر آتا کَرِدہ اَس زیبل نا گلابی ءِ جُوڑ، پینگُن ءِ زلف و مُرغن ءِ گُواپ آتے نا زیفنگ ناجہہ آھَند اسیاسی و جنگی چِک وتاڑ نا گوا چی مَر وکا اُولس نا دُکھ ودڑ دآتے تینا شاعری نا سرحال کننگ تُون اَوار قومی شاعری ہم کننگ ء۔ مرید نا شاعری ہم اگہ اَسہ نیمہ غان مزاحمتی ءِ، تو اِیلو پارہ غان قومی ہم اَرے۔ دُنکہ اَسہ جاگہ اَس شَئیر اَسے ٹی پا ئِک۔
ڈغار وآسمان استاک تینا
نتا اُستا کیننے خاک تینا
مرید قوم وڈیہہ نا ڈکھ آتے سینہ ٹی جہہ تر یسہ دادرشان کیک کہ ہَموقوم آک مُدامی ءِ زندئے خَنیرہ، ہرافک ڈیہہ نامِش تے آندر مَتنگ کن ساہ آن اِتیح اَر فیرہ۔ دا شَئیر اُوناھَند اجوزہ غاتا درشانی ءِ۔
نن مرید آکن وطن نا
ننکے تو مقتل تخوکے
بلوچ تاریخ و بلوچ راج اَٹ "شیرزال" ہَمو علامت ءِ، ہَرانا لُولی لُمئی ءَ ڈیہہ نا رَکھ ءَ کن ورنا تے نہ بیرہ سَلحہ بند کرین ءِ، بلکن ورناک جُوڑتے آتالان ءَ بشخندہ وشادوحُب اَٹ تینا ساہ ئے ڈیہہ نا آجوئی کن ندرکرین ء۔ جنگی مُد "شیرزالی" ءَ داجوزہ غاتے بَتری وَدفک۔ مرید ہیستو یکمیکو کرن نادا بلوچ مزاحمتی جُہد ٹی تینا جغرناٹکر تے ندرکروکا شیرزال ءَ لُمئہ ناھَندا فراغ ءَ فکر، جوزہ وسوچ ئے تینا لوظ آتا زیب واستعارہ جُوڑ کریسہ اینونا تاریخ ئے نوشتہ کرین ءِ۔
امرنے لمہ کریئے موکل گمان آن مُستی بیان آن پیشن
دُنو جغرسگ دُننگا تو کل گمان آن مُستی بیان آن پیشن
خُدا آگہی نا گُرمبا دریا شعور نا پند جتاو تاک آ

ڈغارءِ چنڈو کا گوک ہکل گمان آن مُستی بیان آن پیشن

مرید نا مزاحمتی شاعری بلوچ ڈیہہ نا ڈھی تا لُھٹ وپُل وقوضہ نا برخلاف توار اَس چست کریسہ جُہد نا استعارہ اَس جُوڑ مَننگ ءِ۔ وھَندن مرید نا مزاحمتی شاعری بلوچ مزاحمتی فلسفہ نا فکر و مَسخت ئے نہ بیرہ براہوئی ادب نا اَسہ گچین ءحوالہ اَس جُوڑ کرین ءِ، بلکن آخوبت ٹی بلوچ نا لخ ٹی لُوپ غلامی ناطوق ونَت تا بھیڑی تے پِرغنگ نا ہم علامت اَس جُوڑ مَروئے۔ انتئے کہ مرید نا خیال و گُما نک ذہن ئے ٹُومبیر ہ، وپُہہ ہی نا فکر اَس چست کیرہ۔ دُن ءَ فکر و خیال آتے آپَنہ غا تا پَنہ نوشتہ کننگ مَریک۔ ولے دا سرلوظ ئے مُرغُن کننگ آن زیات مُرید نا شاعری ئے ھُننگ وخُوانںگ نا ضرورت ءِ۔ گڈ سرٹی بیرہ اراھیت نوشتہ کننگ خُواوہ۔ اَسٹ دا کہ ای تینٹ شاعر اَس اَفٹ، شاعری نا فنی وَڑ وڈَول تے پُہہ مَفرہ مُرید نا مزاحمتی شاعری ٹی ہر افکر و خیال آتے محسوس کریٹ، ہَمو فتے نوشتہ کریٹ۔ اِرٹمیکو دا کہ کنے مرید نا دروشم اَٹ ہَمو شاعر نظر بریک، ہَر انا بار رواَٹ بلوچی ناچِنی ءَ شاعر چگھا بزدار پا ئِک "شاعر بیرہ راستو کی تے درشان کیک، و دا راستو کیک کَس اَسے نا ہم برخلاف مَننگ کیرہ"

خادم لہڑی

راستی ناشاعر

تینا جوزہ،احساس،خیال وتخلیق آتے اسہ فنی خوڑتی ستیو ن لڑیسہ مخلوق نا جوزہ غاتے زیات ومتاثر کننگ اوہم لوزآ تاڈھکوک آپردہ غا تا پد آن ،شاعری وادب مننگ کیک۔ داکان زیات ادب وشاعری نا بابت ای بچس تیرہ۔

داڑان بیدس ہم کنے داشرف تننگا کہ ای اسہ شاعراس نہ مریسہ ہم پنی آانقلابی شاعر استاد مرید بلوچ نا شاعری نا کتاب ''رخصت اف'' نا سرلوزءِ نوشتہ کننگ ۔ ارٹمیکو ہیت دا ہم ارے کہ شاگرداگاں استاد نا کتاب نا سرلوزءِ نوشتہ کیک انت گوڑ یفوکو ہیتس اَف انتیکہ اگاں ای تینٹ شاعری نا بناء نا بابت گڑاس چاوہ تو اوہم استاد مرید نا خواری واست خواہی تا سوب آن ،اوملی آ زورشاغیسہ کنے ادب وشاعری نا بابت بھاز اگڑا تے ہیل تس۔ استاد مرید کنا شرف مندآ ومہروان آ استادو ہمیش ہمگام مسونے ،اسہ گچینو ہمسفر اس مریسہ کنے اونا شاگردی نا شرف ہم دوئی مسونے۔

ہراداسکان ای استاد مرید بلوچ نا شاعری ءِ چائسوٹ یا چاوہ تو استاد نا تیوی شاعری نا بنماسی مسخت وفلسفہ رزمیہ شاعری تون اوارساڑی آ حالیت و بروکا وخت نا بابت ادراک وپیش بنی وقومی آزاتی نا جنگ نا بابت قوم نا جوزہ واحساس آتے زندہ کننگ وبش کننگ ءِ۔

داوخت استاد نا شاعری نا سوب آن بلوچ قوم خاص وڑ اٹ بلوچ ورنا تیٹی قومی جنگ نا بابت جوزہ وحوصلہ ودی مننگ تون اوار شاعری نا بابت اسہ پوسکنو رنگ اس مونا بسونے ہرانا مثیال ای تینٹ اٹ کہ قومی جنگ نا پڑآ گام تخنگ نا کنا اولیکو وسیلہ ہم گوا چنی انقلابی شاعرآ تا شاعری مس ودوارہ ہمیش استاد مرید نا شاعری کنے وخت ئتون اوار جوزہ ،حوصلہ بشخا واحساس تس ،اونن تا تہارآ چُچی مرے ،تنیائی نا خلیفو کا وویران آ کیفیت مرے ،سو تڑوکا یخ وباسنی نا بےرحم آساعت آک مریر ،وارس بین ،ملاسی ووارس بےتغی تیٹ ڈُب ہلوکا ساعت مرے ووافتیان زیات دشمن نا گیرٹ مریسہ ہراڑے ہرپارہ مرک ئناپروانہ غاک لخ آ لگوک وارس بےاُمیتی نا صحرا تیان امیت نا نخلستان آ تیٹ واپس دننگ اٹ استاد مرید نا شاعری ہموکڑ دارءِ ایسری تسونے بلکن دافتے ہراداسکان ای محسوس کیوہ پین کس کپر وانتیکہ داحالیت وساعت آ تیان ای اسہ وارنہ بلکن واروار گدرینگانٹ وبلکن مُستی ہم گدرینگوئی تمو۔

انداسوب آن ای پاش وڑ اینو دا پاوہ کہ رزمیہ شاعری قومی وانقلابی جنگ آ تیٹی بدن وروح نا سیالی نا ڈول مریک ،اگاں جنگ بدن ءِ گڑا رزمیہ شاعری اونا روح ،اگاں جنگ روح ءِ گڑا رزمیہ شاعری اونا بدن ءِ۔

استاد مرید نا فلسفہِ شاعری کتاب نا تیوہ غا بشخ آ تیٹ نم بلوچ قوم ووطن نا قومی آزاتی وخاص وڑ اٹ تینا شہید آ تا بابت اسہ انتہاء تیا سرمروکو دڑد، احساس،ارمان، اُمیت وتختی تا اوارسوارءِ تران ئس پاش وڑ اٹ خنوک مرورے۔ داڑان بیدس تینا شاعرانہ کلام اٹ استاد نغد کاری تیان چاگرڑ و تحریک نا نزوری وکمبوتی تا حوال ءِ ہم ایتک یعنی اسہ جوانو شاعرئس ،اسہ گچینو نقادئس قومی آزاتی نا کاروان نا مسافر درویش صفت ءِ بندغس ہمووخت مننگ کیک ہراتم بندغ ادب نا میدان اٹ اسہ گواچنی ،ایماندار وراستکی نا بیرک ءِ چک کریسہ بیدس بیم وجوفہ آن شاعراس مرے ای استاد مرید ءِ اندن سرپد مریوہ۔

بشیر زیب بلوچ

سنگر نا شاعر

جہان نا جتا خطہ غا تیٹی جہدآ جوئی ئٹ ادیب، دانشور، وعملی راجی سیاست دان آتا بھلوکڑ دئیسے، کنا مطالعہ بیدس بلوچستان آن پین ہچس اف ہندا سوب آن ای جہانی مثیال تتنگ کپرہ ایہن توڈاکٹر چی گویرا غان ہلیس فیڈل کاسترو اسکان کئی مثالاک ساڑی ءُ۔ ہندن بلوچستان نا تحریک نا جہدئٹ ہم ننا سیاسی راہشون، وکیل، فنکار، ادیب ودانشورآ تا کڑدکل ئنا مونا پاش ءِ، ننا راج اتون ظلم زوراکیک منگوتو ریاستی میڈیا دا باروٹ خن ترءِ۔ننا ڈیہہ ئنا ویل آتے گیشتر ننا ادیب ودانشور، وشئر پاروک آک تینا علمی ادبی شاعری تا دروشم ئٹ مونا ایسنو وہتنگو، داڑان ننا راج ءِ چائندار ی تتنگ نا سرسوب ءُ عمل اس مونا بسنے وہتنگے۔

داجُنز ہچو دروشم اسیٹ بیدءِ سرسوبی آن ایسر مفک، ہرانامَش تلاروگدان گدان ئٹ شہید فقیر محمد عاجز، وشہید علی جان ثاقب ناپرسوزآ توار پتنگے، ہندن شہید پروفیسر صبادشتیاری وشہید رحمت اللہ شاہین نالوزاک ٹھپی آکا غذآ تا سینہ ٹی آجوئی ناوردے کننگو، پین کئی شاعرادیب دانشوراک داجہدئٹ تینا وس ءُواک ئنا کچ کاریم کننگ ئٹی ءُ ہراکہ راجی جہدءِ مونی دننگ کن اسہ زوراکو پڑ وئیسے۔۔تو ہنداخاک ئنا اسہ پن اس ''مرید بلوچ'' ءِ ہراکہ سنگرآتا زیبائی ءِ، اوناشاعری چلتن، راسکوہ، گوادر، سوئی، پارودشور، بولان وماران بلکن تیوئی بلوچستان ناباتی تابزگی ءِ تینا فکراٹ قلم بندکرسا ہنداکوک ءِ کننگے کہ؛

کوک ءبنو وخت پائنگ

بش متورے مش مریرے

ڈیہہ ئنا غیرت مندآ گبل آفرزندآ تیان اسٹ مرید بلوچ ءِ ہراکہ فکری وعملی جدوجہدئٹ ڈغارتون وفاداری ناثبوتے تتنگے۔

اوناشاعری یارئنا زلف آتیان آجوءِ، مرید بیرہ لمہ وطن ناعشق ئٹ گنوکے، ای انداسرپد مریوہ براہوئی زبان نامزاحمتی شاعرآتا اولیکو چرئنا شاعرآتیان اسٹ مرید بلوچ ءِ، اوناشاعری تینا کچ فنی وڑاٹ ہم بسن ءِ، کنے دااعزاز دوئی ءِ کہ اوناگیشترشاعری تے ای اصلاح کرینٹ واوڑتو بھازآ فنی شیفی بُڑزی تابابت شرہ کرینٹ ولے اوخس وخت وحالیت آک موقع تتو کہ تیوئی شاعری ناتہ مجموعہ نافنی بڑزی شیفی تاجاچ ءِ ہلین پدا ہم دااوناکمال ءِ کہ دونگا سخنگا بحرآتیا ہم بازز یبائی وکاریگری ئٹ کاریم کرینے؛

سینہ، سُم، ڈغار، عشق، راج

قصہ اٹ اسٹ ءَ رنگ ہزار

یا

ہروارنن سلین دراکفرحق ئنا
ہروارتوبہ کین واہروارنن گُنین

یا

ہچ تمپ ننامَست داابدال مزاج آ
ئس زبراسُل بھاز کہ گمنام مروسن

اونافکرئنا بڑزی کوہ ماران تیتیون ہمسری کیک، اونالوزآ تاخُلنگ ناجادو بازکم شاعرآ تیتیون ساڑی ءِ، مریدقافیہ وردیف آتے ہراوڑزیباہلکنے کناخیال پائنک داوڑبراہوئی ٹی بازکم کاریم مسنے۔
مریدناشاعری تامجموعہ''رخصت اف'' نماموناٹے دادے خوانبواوڑاتینا علمی وفنی تبصرہ غاتے مون ایتبو، کتاب ءِخوانگ ناوخت آاسے گڑاس ملی اٹ تخیرے کہ مریدادبی آسرکل وسوسائٹی تیان مُرا اسے خن کُنوکونہاراستیو سینہ تریسہ داشعرآتے لکھانے۔گڈسرئٹ مریدکن کنانیکنگا دعاک۔اومیتے اومون مستی پین پینگنوفکری گشادآن پرءُشاعری موناہتو۔

''عمرراہی بلوچ''

10فروری2019

وطن نا مرید

ہچو بندغ اس حادثہ یا شوق ئسے آن شاعر مننگ کپک ۔ ہر کس تو دافن مریک اوا سے خاصووڑ ئنا حساسیت استیو ن ودی مریک، ہرانا سوب آن دڑ دئتون اونا اسہ سیالی اس تفوک مریک واندا سیالی اودے بندغی نا جہانی لڑتون گوفک، داہمومرید ءِ ہرانا حانی اونا گل زمین ءِ، ہرانا اُست اٹ بلوچستان ہندی ءِ و خاک ئنا دڑ دءِ او شاعری اٹ مونا ہتنگ ءِ۔ داہمومرید ءِ ہرادا عشق نا سخت آ کسر اٹ تینا لوز آتیٹ اُمیت نا رژن ءِ تالان کننگے ہراڑے اونا لوز آتیٹ ڈغارنا ڈکھ ونالہ غاک ءُ، ہموڑے اونا لوز آتیٹ جوزہ و ہمت ارے۔

داہمومرید ءِ ہرادے تینا حانی یعنی تینا وطن تون مہر و وفا کننگ نا لائخی ارے۔ مرید نا شاعری ئٹ اندنو صہب اس ارے ہرانمے تورک و بے وس کیک کہ نم ٹہیفو کا ہدو ہویل آتیان مُستی سیل کیرے۔

تدوکا بھاز آسال آتیان ای لمہ وطن آن پیشن زند ءِ گدریفنگ اٹ، ہراتم سنگت آتیان مرید بلوچ نا شاعری کنے اسکان سرمس تو اندن گمان مس دنکہ کنے تینا ڈیہہ آن مُری وز ہیری ٹی دُوی اس رسینگا۔ کنا تینا مخلوق تون تعلقداری پینگن وکڑمب مریسہ کرے۔ مرید نا شاعری بلوچستان نا عکس مریسہ بس (ہرا کلام کنے بے کچ متاثر کرے اودے ای آہنگ تون پاریسہ سنگت و دوست خواہ تیار ادہ کریٹ۔) وارادہ ءِ کہ مُستی پین غزل و نظم ہم پاریسہ کروٹ۔

ای سرپد مریوہ کہ مرید بلوچستان نا نمائندہ ءِ ہرا بے دادی و بے انصافی، ایلو حالیت و واقعہ غا تون اوارنا بے بختی ءِ گچینی تون شاعری نا دروشم اٹ راج دفتر نا بشخ جوڑ کرینے۔ بلوچستان اونا روح اٹ دَم ہلیک اندا سوب آن ڈغار نا دڑ داونا لوز آتیٹ بے کچ ساڑی ءِ.

دُنتو ای شاعری نا فن ئنا بابت زیات چاہنداری تخپرہ ولے اسہ قاری ئسے نا حیثیت اٹ ای داپا ننگ اٹ ردمفروٹ کہ مرید نا رہی آ بلوچستان نا ساڑی آندارہ خننگک ۔

اونا شاعری اٹ ہراڑے لمہ وطن نا ڈکھ آ تا داستان ارے ہموڑے بلوچ اقدار ءُ ئنا تغ تا جہان ہم ساہ ہلیک وانسانی بقاء و سلامتی نا عظیم آ مسخت ناپارہ غا رُژ نا مریک.

سنجد بلوچ

(دیارِ غیر)

مزاحمت زندءِ

”ای، ہمو ہراکہ جہانی امن ئنا ٹیکی ءِ دوئی کرینٹ، مونجائی تون انداسرپد مریوہ کہ بیدس تشدد آن لاطینی امریکہ نا ویل تاایسری کن پین ہچو کسر اس اَف“۔

جوزے ڈی کاسترو

تیوہ غا تیان الّمی آ سوج داودی مریک کہ ادب انت ئسے، ادب ناگچینی انت ئسے داسوج ہموسوج آن بھاز جتاءِ کہ ادب ءِ انتس مروئی ءِ یا امر مروئی ءِ۔ بھازا بندغاک ادب ءِ فارم (ہیّت) تون گنڈرہ بھازاک داٹی معنی ومسخت ناپول ءِ کیرہ اندن بھازا بندہ غاک ادب ءِ ابدیت (ہمیش مروک) نا دروشم اٹ اُریرہ و بھازاک بے توار آبندغا تا توار مننگ ناعمل ءِ ادب تون گوندرہ ولے داتیوہ غا تیٹ اسہ گڑاس اسٹ ءِ کہ ادب لاشعورنا تروک ئسے و لاشعورنا ودشت اسہ واقعہ ئسے آن مفک بلکن وخت اونا ودشت ءِ کریسہ کاہک، لاشعور وخت نا سانچہ ٹی تمیسہ کاہک و اندالاشعور ادب نا تشکیل نا سوب مریسہ تینا درشانی ءِ وارس باگل وآہنگ نا دروشم اٹ کیک وارس نثراٹ مزاحمت ناچیدہ ئس مریسہ مونا بریک۔ داسہ اگاں دارِداٹ مزاحمتی ادب ءِ او ننگے تو بلوچ قوم آہرا بے دادی بھاز آکرن آتیان برجاءِ داہمو بیدادی نا مہروانی ءِ ہرانا سوب آن لاشعوراٹ مزاحمتی ادب نا ودشت مننگے اندالا شعورنا حالیت اٹ تینا اظہارِ مزاحمت ءِ دڑدوکرب نا دروشم اٹ، باگل وآہنگ نا دروشم اٹ کننگ ءِ۔ مزاحمت ہمو ہرا محکوم آبندغ آتے غلامی ناگندہ آتارمئی تیان کشیسہ بندغی نا آسمان آسر کے، دڑد ہمو بے وسی ناہرانا خن ملنگ آن صدآ سالا تیان مُست تینا رند آتے رغ رغٹ ہلانے۔ اندارا جی آ دڑ دوڈُکھ آک ہراتم کنا شعور ولاشعور آتینا خیسُنا شال ءِ شاغارتو منہ دڑدی وخیال، منہ ساہ کنوکو چرکاوٗ، منہ چھیانٹ، منہ پریات ومنہ چلتنی آہکّل آتے بولانی آ تخین نا سیخاٹی دُوی رسینگا۔ بقول ساحرلدھیانوی کہ حادثہ غاتا دروشم اٹ کنے انتس کہ رسینگسہ ءِ تجربہ غا تا دروشم اٹ ای داتیوی غاتے واپس تننگٹ۔ انداسیالی ءِ جدلیات پارہ کہ چاگڑدا مرد امزاحمتی ادب آن مَٹ مننگ کیک و چاگڑدنا بے دادی امرداادب ءِ تشکیل ایتک، بے دادی ومزاحمت اوارکارہ ومزاحمت بے دادی نا زمزیرتے دیرکننگ ناوسیلہ جوڑمریک انداسوب آن پارہ کہ مزاحمت زندءِ، مزاحمت سیاست و مزاحمت تعلیم ءِ۔

ای شاعری نابِناءِ 1997 اٹ کریٹ، شعردیچا پانگ کیو کپرتا بس نثری دروشم اٹ منہ پنوکو خیال ئسرہ 2002 اٹ اولیکو وار ڈیہہ ئنا بے وسی تے زبان ترکواسے مہروان ءُخواجہ سے آن شاعری نا اولیکو سنج ءِ ہلکٹ۔ سال ہموئس کہ بخت ءِ بے بختی تما کہ ای قوضہ گیرآ آرمی ٹی ہناٹ 2002 آن ہلیس 2010 اسکان تانکہ ای آرمی ٹی ئسوٹ شاعری کننگ کتوٹ، خیالاک کنے آن خرکریسر‘ وای تینا جند آن۔ 2010 اٹ ای عمل نا میدان ئٹ فکری آسنگت آتو اوارتماٹ تو ہموخیالاک کہ دم تسوسُرک اسیکہ ولدا کاٹم ارفنگ ءِ بنا کریرولے داوارئسے جتاوٗ دروشم اسیٹی جھمرآتو یاری ٹی زلف ،رخسار، یارنا قصہ غاک بے وسی نادتر تیٹی مین ہلیسہ ڈُب ہلکر، زندئنا داجھدئٹی پندآتا بال اٹ وختس کہ جارات کننگ نا ساعت اس دوبسکہ تو ای

شہید امیر الملک ،شہید ثنا رصباء ومنہ پین ہنینو سنگت اسٹ ایلوءِ تینا شئر آتے بنیفنہ اسٹ ایلو نا اصلاح ءِ کرینہ،شہید امیر شاعری نا بنما سی آ گڑاتے پُہہ مسکہ وننے پاریسہ کریکہ کاروان مُستی ہنیسہ کرے اوکان گڈ شرفدار آ استاد عمر راہی بلوچ کنا چچکول ئٹ ہلیسہ کنے عروض ناشیفی برزی تیان بلد کریفے کن کونا گنگ دماغ کے اونا خواری تاسیخا ناحید آتا گند جہانی آمسک عنبر وعود آن بھاز برزاءِ۔ اندانُو (9) سال ئنا وخت ئٹ بھاز آشئر آک خیال ئنا نزوری نا گواچی مسر، بھاز اک جلہوتیٹی ہشنگار، بھاز اک چکل آتا ہیناری ناشیخ مسر، اخس کہ سلیسر اونما مون ئٹی ءُ۔ داشعر آک جتاوخت اٹ جتا آ کیفیت آتیٹ نوشتہ کننگانو، جاءِ ئس جند ئنا نزوری تیا، جاءِ ئس دشمن آتا چم بازی ومکر آتا زی آ، جاءِ ئس لکھ مراد آیار آتا جتائی نا دڑ داٹ، جاءِ ئس تینا حانل آوطن نا بالا دئنا صفت اٹ وجاءِ ئس رُژ ناغا آجوئی نا عشقٹ مَست وگنوکی نا حالیت اٹ، کنا دا بےلغام آخیالاک شاعری نا پاک آ اصول آتیا اخس دڑ یرہ یا دڑ پسہ داسہ دا فیصلہ نما دوٹی ءِ۔

شہید علی شیر کرد، شہید ثنا سنگت، شہید امیر الملک وشہید ثنا رصبا نا "رخصت اف" نا کلہو آن ہلیس پھل آریحان جان ورازق جان نا ساندہ سلوکا فلسفہ (اوارُن) اسکان ای تینا ٹپی آ گال آتو نمتو بندغی نا معراج ئنا پارہ غاہنوکا گام آتیٹی ہر ساعت ودَم اوار ئسو ٹہ، اریٹ وُمُستی ہم مروٹ۔

بیرہ نما

مرید

کنا شئراک بولانءُ

کناہرشعربولانے
کنابندبندچلتن کو
کنانظماک آماچی
کنافرداک سنگرتا
اریرک سیم سرتےنقش
ردیفے کیوہ ای سُرمہ
مِشِٹ ساجی نااےتینا
الیوہ قافیہ تینکے
تراتانی وبھمبورآن
عروضے کیوہ انام ای
زہیرونک وہلوہالو
لڑےلاڈےلڑےتیٹی
روانی خیال نادُنکہ
جلے مولہ وبُڈونا
وہوکاکیچ ئناکوٗرے
یاہارآاُچ کمانی خنک
ردہم ٹی پیرغیبی آ
جمالیّات جمبازاٹ

برے گوادرنالہراتن

تہوتو فکرئنا حجرے

طواف ای کیو ہر ساعت آ

دترتے آن وڈھ آتا

اتیوک استعارہ تے

شِنِو ریکا تا سینہ غان

تڑوکا تشبیہ تے تینکے

کنا لوظا تا حرکت ٹی

شپادی بے وسی نا ڈُکھ

سلوکا حرف ٹی دردے

کسرٹی دم دروکا تا

کنا کل نقطہ غا تا غم

نُما چوری گری نائے

کنا دیوان ءِ خوانِنگ کے

بلوچستانے اِن خوانک

بلوچستانے خوانِنگ کے

کنا شعر آتے معنی کر

☆

ذراب اٹ برف نن خُلن ننے اِلے نناوڑ

خلاسن دیر خل تِنگن ننے اِلے نناوڑ

تینا نت تئے گُلہنگ پرغن تفن خفتے تڑن دو

خدا کے کان نن پنن ننے اِلے نناوڑ

نما اے آسمانٹ اف نناوڑ نا ِگرڑا اِچ

تینے خاک اٹ تینا چنڈن ننے اِلے نناوڑ

تہوتو چار بنداوغن تفن سنگر تئے فردئس

تلار آ تئے غزل لکھن ننے اِلے نناوڑ

دمس تریاق آیادآ تو منہ ٹا کوخلینک

دمس نادرد توا وغن ننے اِلے نناوڑ

ملن باریم ءِ دم کشن ذرس تولن کسر تئے

پدا اشتاف ٹی امپن ننے اِلے نناوڑ

صفا کورآ داچا گرداٹ چراغے فکر دوٹی

مریدآ تون خن بشخن ننے اِلے نناوڑ

☆

باسنا جوزہ اٹ دڑ دئسے ناپنے
زندگی تیخ وآسڑ دئسے ناپنے

تہہ ئنا شیفی برزی ننا خڑک مُر
کیک مِشتا اُرس کڑ دئسے ناپنے

بلکل اوخل خلے رُژن ئنا تس دتر
بیشک اسلم اسے مڑ دئسے ناپنے

عرصہ سینائے استٹ ننا شیشہ غا
لوڑئسے، دنزئسے، گڑ دئسے ناپنے

وردکے حانل آڈیھ ولی آمرِید
ناوڑ وپین کوہ گڑ دئسے ناپنے

☆

سہیل آتا پرادے آہ وزارے
دتر ذگر و ہتم تیکن بکارے

اسے رنگ اٹ کریرے بند زندے
خنارے ریک وِمش نُم ہِس خنارے

امر ننکے تخارے دام ءِ استو؟
امر تینٹ تینا کڈے خُتارے

عجب کشانے کاٹم شاعری نا
پرارے فکر خیال ئس سرمچارے

پتاک ہم پُھل مریرہ یار شہزآد
اسے دے ئس صرف نتو گدارے

ہُشک ہروار فصل ءِ ایلمی نا
نمانج اٹ اے چاکرزاراوارے

منہ سالے پری تو آجوئی نا
مریدئس نشہ ءِ مست ءِ خمارے

☆

ہشوکوپھُل پدینو پت

شلانوغمک ہنینو پِت

نماتروکاگواڑخ آک

بہ اُرامہ کرینو پِت

کمال ءِ ختتا خیسنا

پتاک بیریفینو پِت

مُدام اُست ریشما

مُدام خنک دسینو پت

دامہرے موسمی مریدؔ

ہتمک باریفنو پِت

☆

خیال ژدغہ تل تخو کے
دسکا تو تلمل تخو کے

کُنب ئٹی بندے سمندر
ناوڑاٹ صد جل تخو کے

پیہنا پُژک مسٹرنا
لادئٹی ماہ پل تخو کے

آجوئی ناچیدہ غا اُر
ریک ساہ وخل تخو کے

پورءِ سیا مار التنے دا
زلف ئسے ول ول تخو کے

نتو دسکا یارسا تک
ناسرونزونل تخو کے

یخ تفینے شار خلقٹ
خاخر آ جنگل تخو کے

تولہ غا میرآ تا ذہن اٹ
شوکی وہٹکل تخو کے

مُستی مرکہ وارنائے
الپیس امبل تخو کے

نن مریدا کن وطن نا
ننکے تو مقتل تخو کے

(تلمل: بلوچی ٹی مطلع ءِ پارہ)

برکہ پٹّن اوار
ای تینا ایلمے
نی ضمیرے تینا
☆

☆

نماملاسی ناچشمہ نتو

مِزل تاڈس آک نقشہ نتو

ہراڑے ورنائی ءِہُشا سک

بہ تول نی شاغ قصہ نتو

منہ خلی چہرہ پمّہ وخن

صفا منہ است شیشہ نتو

تفینے جھمر خر ینو یا دئس

اڑ ینگے دسکان مصرعہ نتو

خدائے من دامُنے یلہ کر

گنوک اُ نک ہلپہ تمپہ نتو

علاج ءِحانل نازارئ کین

مریدی آخنک دوشہ نتو

''ہمودے رہبر''

ہراکہ تینا کسرنا چائیک

کسرنا پائنک کسرٹے کائیک

ہمودے رہبر ہمودے رہبر

ہرانا مسک اثر تران اٹ

ہرادے سوگئو دماغ جان اٹ

ہمودے رہبر ہمودے رہبر

ہراکہ اینو مڑا ابلاتے

ہشانے ذاتے واخواہشاتے

ہمودے رہبر ہمودے رہبر

ہرابروکا زمانے پُہہ مس

گدانے پُہہ مس جہانے پُہہ مس

ہمودے رہبر ہمودے رہبر

نظرتے شوم آبد آتے اڑسا

ہرانا چیدہ ردآتے اڑسا

ہمودے رہبر ہمودے رہبر

(دانظم نابُنی خیال John C Maxwell ناقول ئسے آن ہلوکے)

☆

عنبرئس خاخرئس دمدرئس نا دُروت
اِسپرئس لشکرئس سنگرئس نا دُروت

روشن اس ننتا پیشانی آناخڑ ینک
صہب نا کاٹم آ دیگرئس نا دُروت

انت ہتم تا پنا مسنے نیتو ساہ
اتنکن در پدر بےدرئس نا دُروت

سورہ غافلر کے جوزہ کن کَرکٹ آ
مہرنا زَم زمٹ جھمرئس نا دُروت

زندے زندہ تخانے ننا اے مرؔید
مسخت ئس سنگت ئس دلبرئس نا دُروت

☆

اِلک تھوآ رندئس ایہن کیسہ کاسہ

کرجھمراتو پندئس ایہن کیسہ کاسہ

استارے فکرناہل نازٹ دُروت داوڑ

پۆ راٹ مرے نے ہندئس ایہن کیسہ کاسہ

خن تو وضوکروکا دھرتی نا ناز بوءُ

طواف کرنی سندئس ایہن کیسہ کاسہ

گرپُہہ متوس تینا ہستی نانیستی تے

ذات اٹ مریسہ ژندئس ایہن کیسہ کاسہ

کے آسمانے تل تل چنڈے مرؔید ڈیھ ءِ

لِکھہ دنونی بندئس ایہن کیسہ کاسہ

☆

نن صُہب ئسے نا میڑھ آ اِننگ اُن برنشو مرنی ہمگام سنگت

دُن چا کہ تینا میڑھ آ اِننگ اُن برنشو مرنی ہمگام سنگت

اے کہ تفینے زمزینت تئے استس بٹینے رُژنے تفینے

اینو ہمے نا میڑھ آ اِننگ اُن برنشو مرنی ہمگام سنگت

مونا تہارا تا خمبٹی نن ولا خداغا دردی ار ینک

استاردے نا میڑھ آ اِننگ اُن برنشو مرنی ہمگام سنگت

انجیر نا پھل خف تیٹ خلیسہ گواڑخ گلاب وشِکل اٹ تہونا

ولدا بر ینہ میڑھ آ اِننگ اُن برنشو مرنی ہمگام سنگت

دھرتی نا مشتا کو پہ مریسہ مرگے بخیرات پارین گرنن

زندہ مرینہ میڑھ آ اِننگ اُن برنشو مرنی ہمگام سنگت

بس کے شِلنگے دڑدآ تا داسہ خوارامریدا یارامریدا

ڈکال آشینا میڑھ آ اِننگ اُن برنشو مرنی ہمگام سنگت

☆

امرنے لمہ کر ینے موکل گمان آن مُستی بیان آن پیشن
دنوجغر سگ دُ ننگا تو کل گمان آن مُستی بیان آن پیشن

لڈے لا با گل تفو کا کلہ د مال در کڑ دادیرہ انام
اے بیر یفوکا دترٹے ماہ پل گمان آن مُستی بیان آن پیشن

خُدا آ گہی نا کُڑ مبادریا جتاوتاک آشعورئنابال
ڈغارے چنڈوکا کوک وہکّل گمان آن مُستی بیان آن پیشن

ندارہ غاک ہُور باٹی گُم وہبکہ حیرانے آسمان ہم
جنون عشق ودامہرزیبل گمان آن مُستی بیان آن پیشن

تر ونگڑ وسُم مرید وحانل اے نازبو آسمی وبولان
مخوکا گواڑخ خڑینکی آخل گمان آن مُستی بیان آن پیشن

☆

کہ طوبے تے ٹُکر بہ استار پرغن
مرے دے دتر چُر بہ استار پرغن

انا آسمانا تا باہوٹ مس یار
ارے دیدہ ہم مُر بہ استار پرغن

نی اِلے دا منطق دلیل آ تے تینا
سدا سلپک اچ سُر بہ استار پرغن

کرے خوندی خن تے تہارئس دنو کہ
مفک است اسُل پُر بہ استار پرغن

ہر اڑے دنو وار ملے پدانا
خداغا تینا اُر بہ استار پرغن

اگر خواسہ خن تیکے ناما گی آ
مریدئس دسے دُر بہ استار پرغن

☆

کُونڈ کک دماغ اُستے جان ساہ گڑتی ٹی
دیرِ خاخری آخنک بس نما گڑتی ٹی

مہر ئنا ننا قصہ ایسری ناسیم آٹے
ای صفا گلو بال اُٹ اوصفا گڑتی ٹی

دو پہ دو تہار آتو رُژن ئنا مسافر کو
پُوتڑو کرے اُستس ہائے دا گڑتی ٹی

عقل چُڑت ئٹی سر چر عشقنا مرے کائے
عشق تمپیک ہچ بر عقلنا گڑتی ٹی

درد بے وسی ڈُکھ و لنگڑی ملاسی تو
مخ مخف کہ داوڑ دیک امپسا گڑتی ٹی

بیریفنیس ارمانس کشکینہ خڑ ینکاتے
نی ہرا اُمید آتو نن ہرا گڑتی ٹی

وخت اگہ نے ملاتو نی خنس مریدِ یار
پارہ کنگنے تینے نا کنا گڑتی ٹی

ماتی

نی زندئنا کسرتے
تُسس نشان مہراٹ
دوٹی کناہلیسہ
بشخاس خن شعورے
آجوکریس سوچ ءِ
مونی ٹی مین ہلوکا
لولی تو ہکلی آ
جوزہ تے بش کریسک
گام ءِ تُرندی ئس تِس
نیک ئنگا ہردعانا
نازمزم ئنگا خنتیٹ
ارمان توخڑینکا
تیناوجودءِ کڈکیو
صدوارصدخہ ماتی
نامہرکن مریوای

☆

ہمودُن ہمومُست ناقصہ غا کو

خلی آ کسرکونن اُن شیشہ غا کو

اسے نیمہ غاراستی تون عشق ءِ

اسے نیمہ غا مکر چم دھوکہ غا کو

تینا خن تے سِلّس اُریگان مالو

داخل بیرہ افس کنا دیدہ غا کو

ہراکا تدے نازاسیٹی کہ پُھل ئس

ہمونو دئنامش تیٹی خوردہ غا کو

ارے بھلودڑ دئس مریدا ستنٹی نا

ناشئرا کوٹی غمی مصرعہ غا کو

☆

سلپر واسرالپرامر

خمپر نے گرکسپرامر

گندئس ہلیرہ گواڑخ آن

عنبردترِاشکرامر

سگ ئس بکارے اُستے تا

ہلپر جغرہِپڑ پرامر

ٹاکو خلے پائے گنوک

خاخرتو سرخلپرامر

گڈّے خڑ ینکا تامریدؔ

امپرکسرکپرامر

☆

رژ نائی بشخا استارے ٹپ ئس

زیبا کرینے گلزارے ٹپ ئس

خوشی گلاکوریکا تاخمبٹ

دریاغہ استنٹ ہینارے ٹپ ئس

خاخرشلس ہم بے رنگ مفس ہچ

گواڑخ تازی آگندارے ٹپ ئس

رَغ رَغ تیتی کے چیہانٹ پاڑو

اِلپ دمس ہم دلدارے ٹپ ئس

زوئس ببونم بے شابویاراک

کشکا مریدےؔ اٹ وارے ٹپ ئس

☆

طوبے شیف آ دڑک بنگُنن
است غم ٹی جڑک بنگُنن

حسن ءِ پارہ گنوکی بٹیک
عشق ءِ دڑ دئس وڑک بنگُنن

اُست کش آتینا خن تیتو
ساہ الیک اوتڑک بنگُنن

بنگُنن اودے افک زوال
اونا شہرت دڑک بنگُنن

ناہمودُ ردسوکا مرید
داسہ تیٹو پڑک بنگُنن

☆

سلِپ سار ہشنگے ہلے ڈُب خمارئٹ
مرے پنے کننکے نا چہرہ ہزاراٹ

اِنک نیکے خنک صوب ٔسینا اُروکو
برک اُست نشتانے خواہے تہاراٹ

کئی آسمان اُستٹی چاوہ پرغاس
کہ چُھپی سے بھلوا ینونا تواراٹ

سلے نیزہ غادردنا دے مُدامی
ہلے اُست خاخرنا غمتا مزاراٹ

مریدؔ ئس وطن نادتر تیتو ذگرا
تینا وام تے تس اے مشتا تلاراٹ

☆

ذروکا داخ ئٹ تلارے گلابس
شنکی کریکہ پتاتے زرابس

سفر چار گردآ مروپین امرپا
بروکا انانے انوکا انابس

ترکاہتم نانہال ئس مخوکو
اسے وارڈ کال ءَخن تیٹ اُرابس

دڑے بخت شوم آتہاراتا گُنب اٹ
مرے کرگزآ تون سنگت وقابس

کنے بے کسر کے کسّس مشکلے بھاز
تخانٹ مرؔیدای امیل اٹ کتابس

☆

مشتا کنالاڈے لڈے برنازئناءِ بنگ اگر
سُرسازئتو نامیوسؔس سجدہ ٹی پک ساہ ءِترو

چھپی تے پرغاوخت ناہیت آ اگر بس مہرگڑھ
تہذیب بابل رومؔ ئنامِشتا مرو یونان ئتو

پُھل وذبادئٹ صوب ئنا گودل ہنینانی اُرس
سی تیری نالیوا تیٹی زمغا توسئے چھاپی خلو

اُستان مَشتا سبّھرا ہورہ گروک ئس زیبلو
تختءِ نصر ناچنڈیسہ آجوئی نانوداٹ برو

ایروسؔ ہبکہ گنگ چُپ مون اٹ مریدؔی عشقنا
مہراتے حائل ناخناافرودیؔتی باہ خٹ سلو

(میوسس: یونانی دیوتائے موسیقی، ایروس: یونانی دیوتائے عشق، افرودیتی: یونانی دیوتائے حسن ومابت۔)

☆

زارشادزندگی

خیال یادزندگی

برف ٹی امیدنا

بےنپادزندگی

ذات ضدانا ناجنگ

نت شپادزندگی

لکھ مرادآخن تیٹی

بےمرادزندگی

مرگ بشخ بشخ ئٹی

اتحادزندگی

☆

است دردغم تیتو ہلکنٹ بلوچستان

راستے وڑٹ ای نامسنٹ بلوچستان

زندئنا مرے سودا پارہ تا سکُس دریئٹ

ای تو چشمہ ئس شوقٹ کنگنٹ بلوچستان

نیتوئسو ٹہ یکجا ذرہ غا تو اولی آ

ذرہ تسکہ گڈی کونیٹُنٹ بلوچستان

ساہ ءِ دمدر آتینا گریسہ ای کوپہ تے

بسنٹ بلوچستان ایسنٹ بلوچستان

خیسنا گلاب آتو زندہ اُٹ مریدا ینو

گواڑخ آتا ارمانٹ کسکنٹ بلوچستان

☆

قصہ مہر آتا جوانی برف مس
برف تما زندگانی برف مس

شین ئنا استار ہراتم تل کرے
ہلک خاخر مائیکانی برف مس

است ریش و پوتُڑ و لپڑ خڑ ینک
ناتر وکا ہرنشانی برف مس

دولخی سنجد توانجیرے خنا
ہور باٹی ہرگدانی برف مس

پے متو نے آن پد اِچ اس مریدؔ
برکہ، اوتانی آکانی برف مس

☆

ہیت مہرآ تا کہ بس نے آ سلیس

دے ئنا ہم چہرہ غا سیخا سلیس

صد خہ بالا دآ ہمو ہفتا دحور

دیرِ نا رنگٹ ہراز یبا سلیس

جھمر ئس گو ِکر کرے داڑے ہزار

رند اِرٹ نا بیرہ دا اُستا سلیس

ذات ئنا جاتو بلم مسک چیوہ

گیڑ ئسے نا کدمِشٹ دنیا سلیس

مس مقابل نور مہرآ تو مریدؔ

خنک تل تل اُست سٹا ساہ سلیس

☆

کیسہ مُچ نی پتاتے بہار آ تیٹی خیالے دنا مرید
تک وتنیاہبکہ ہزار آ تیٹی خیالے دنا مرید

بنگنن مُستنا ٹپ ئسے نی تینا استوشور انسک
بھاز نی گل گلانس تہار آ تیٹی خیالے دنا مرید

استناخن تیتو کا سہ طوبے تتئے، زوئس بریسہ پدا
تل وول مسونس انتظار آ تیٹی خیالے دنا مرید

لرزیسہ تمیسہ پرغیسہ مَش تلار آ تے رُم دیر ئکے
چیدہ غاتے تخنگس قطار آ تیٹی خیالے دنا مرید

☆

دنا اُستے پھل کنول طوبے تخا

سینہ غا دنّا پاٹپ ئس دے تخا

شوک ئسینا سنگتی خر ماتیتو

رُم وکو کاران اے شوانے تخا

اولی گام آتڈ وہلک اوپد سلیس

عمر نانتو ہراقولے تخا

لکھ مرادی آشہید آتا تینا

خوردہ تئے نت تا وطن خن تے تخا

نابزانت آزندگی تیکن مرید

چیدہ اس خیسن دترٹی پے تخا

☆

ہوشے چپ کیوامر پند بال آ تیٹی

زندے اختہ ہزار آسوال آ تیٹی

سنگتی، مہر، وعدہ، بھروسہ، قسم

نن اڑ ینگن چڑہ دام جال آ تیٹی

خلپہ دُن کاٹمے آسمانٹ گنوک

گام خلپک اسُل وخت پال آ تیٹی

مُچ کریسہ تینا عمرنا کٹ ءِ ای

تینے پر غانٹک ہڑدے خیال آ تیٹی

وجدٹی پٹیسہ جندے تینا مریدؔ

چھاپ دڑ دآ تو کینہ دمال آ تیٹی

خاکے دھرتی

پُھل ءِانجیرے بروکا دے تاشین
خاکے دھرتی نابرمک اُستا کبین

گواڑخی ءُیادئسے ناگھوش ٹی   زندہ اُن نن دوزخی آتھوش ٹی

جوزہ ءِخرن کروکا مُدگچین

ندرے دھرتی ہرگلاب آچہرہ کے   طوبےواستارے گوری مہراکے

خوارہ گنداراک سُجدہ خل تے کین

پُھل وپَن اٹ اُست ہلوکا خیسنی   نیم ساہ غاراج ءِبشخک زندگی

تینکے دتخس خیسنی برنن ہلین

☆

پیڑا تینے نتوکم کم

جھمر خاخر دیگر ناغم

تما پنانت تتئ طو بے

استٹ داسہ تو لے ماگم

انتے انتس انتٹ انتان

زندہ کسکن ای ہم نی ہم

بے سُر بے وڑ بے لے مسک

گُنگ آختنا سازو سرگم

ٹکر ٹکر طو بے استار

دھرتی مُچ آ اینو ماتم

خمبٹ لمہ مہر آتانا

قصہ تینا پورہ سرجم

نودئٹ زِروکاک

مچےسلوسر
مچےشلوسر
خڑکامروسر
نشومخوسر

نودئٹ زِروکاک
طوبےگروکاک

زندےشِنازند
غم تاپنازند
لچابنازند
ہس مس ہنازند

ہیت آبتونک
تینامتونک

کلان ودنن
بےکچ وحدنن
اوغان صدنن
نےآن پدنن

بس دیرمسن
برپیرمسن

دردی وسالس
پٹی وگال ئس
بے سدھ بدال ئس
خنتا ناخال ئس

انتس خنک پا
انتے مخک پا

جورآتے وش کے
ریکاتے مش کے
جوزہ تے بش کے
زارآتے کش کے

دونوامیدئس
خواہک مریدئس

☆☆☆

فرد

تہاراٹ نوا کہ مرے روشنائی
تخاپوغ تے کس ہُشا زندگی ءِ

☆

☆

جوزہ ءِ سفر ناتخ
توشہ ءِ کسر ناتخ

کپ کسس نوا کہ رد
شمع ئس دتر ناتخ

مف درونا وڑ اینو
خوڑتی نظر ناتخ

قوم ءِ کراسٹ یکجا
ہکل ئس اثر ناتخ

استتی مریدؔ ہردم
دردے در پدر ناتخ

☆

تُد کرے بخت نا دُزوڈُنگا تیتو
جنگے اینولوار آتا سیخا تیتو

پُھلی آداوطن آجوئی انقلاب
اُست ءِ گل موملا مودی زیبا تیتو

دے پدینا مرے نا نصیب ئٹ کہ نن
الکنن اُست ہشوکا داسیخا تیتو

صدندارہ تیتو شارے ویران نا
مشک زیبا ننا بیل یارا تیتو

شم تے حق راستی نا پخیر آمرید
است کپ کے کُنے زارءَ ہیتا تیتو

☆

سِلّے خاخرآ تیٹی است ءِ نی پخیرانگا
بشخے اینو ورنائی جوزہ غاتے پیرانگا

دپتر آن راجی آہل سخ نی پنت ایتک
کرگزے دابوتار آتولہ غاتے میرانگا

ہلک خمبٹی مارئس استو آجونا گودی
کش کرے پری مشتا دن دترتے شیرانگا

رقص ءِ بسمل ئٹ ہڑدے نن تڑین ذاتے دا
مِلّہتو خداوا ہم زندے دستگیرانگا

مردہ غاضمیراتے چنڈے مچے پے زورئٹ
کرسوان شئر آتے نی مرید تیرانگا

☆

اریسک اُستٹی زندہ سفر تیٹی اوارس نی
دانو دآ تا گچینارہ گزر تیٹی اوارس نی

تفے پینگن تلاراتے بیابانٹ سڑک ناخڑک
ہموذ گرآ شہیدآ تا دتر تیٹی اوارُس نی

ہراکہ بشخرہ جوزہ سدالا چاربیوس تے
وقابی آہموبال ئٹ نظر تیٹی اوارُس نی

نناخیالاک پیوندونما ارمان ئتو شادآ
ننا ارمانی آخنتا دتر تیٹی اوارس نی

ہراکہ پرغرہ نن تے تہاری تے ختم کیرہ
ہموُرژ نائی ناصہب وسحر تیٹی اوارس نی

☆

زندہ سنگت مرے نن مرین یامفن

ڈیہہ سلامت مرے نن مرین یامفن

لُٹ وپل تاڑ چک ظلم ئسے ناخلاف

نابغاوت مرے نن مرین یامفن

بزگا راج نادوٹی تینٹ تینا

بخت قسمت مرے نن مرین یامفن

سیال تو ہمسری ایلما تون مہر

ساندہ سیوت مرے نن مرین یامفن

بے نپادوشپادآ تاداڑے مرید

بادشاہت مرے نن مرین یامفن

☆

پدی ہلیسہ مُر ہنینا جہانے
پتی آ کسر ٹی گنوکس روانے

ہراکہ بدل قسمتے راج ناکے
ہموجوزہ غازندے زندہ تخانے

تینا ہست ذاتے کرے نیست انتے
دچاانت مس تا دچاانت خنانے

بہ رکھن اواراى ونی کل بلاتن
''منہ مال بُزگل چتکا جہانے''

ذرس پد جہانٹ مِخنگ ٹاکوپِنک
ذرس مُست داکا مریدآئس انانے

☆

ہزاراک جوڑ و خدا خلقٹی
تہاری سے دونونا خلقٹی

درے نیستی کُنگ نہال آتے دُن
سترپٹے خمپہ چُتا خلقٹی

مرے میر ملا نواب ئس مرے
نے ارزان ملے گڑا خلقٹی

گلی تیٹی تمے لپرزے یقین
امیدئس کہئے زوپدا خلقٹی

امرتمپ خن تئے نما آسمان
مریدے بےہنکین اُرا خلقٹی

☆

ڈغاروآسمان استاک تینا

ننا استا کینے خاک تینا

ہراکہ بیم ناپرغانوسیم ءِ

فدائی آہمو ورناک تینا

دتک خیالا تہ چٹ ہلکر ہراتم

تِرکورک پداشئر اک تینا

پُڑی ئس بارنو اُستاتے تل کے

گُدرٹ ڈکھانو انت جیجاک تینا

تخانے کاٹم آدے تے مریدؔ ئس

اُرس مون ہڑسیرہ سیخاک تینا

☆

او بادشائے مے آبف

بفک او ہچ کنے آبف

سلیپ سیخاٹی اگر

کے مہربانی دے آبف

ہنوکانن ہنوئے زو

بروکا صوب اُرے آبف

خلیوہ خن تیان دا

نناغمس نے آبف

مرے اوِمشتامَش تیٹی

خدائے نوشکے آبف

بِنک غزل تے نامریدؔ

امرنالے لڈے آبف

☆

دنا حوالے ارمانے دنا

ماتم ٹی اینو بولانے دنا

خوانتگے دیرئس کلمہ کسرٹی

کچ ئٹ سلوکا ایمانے دنا

پیہا ہرا کا مال ئٹ نہارئس

تالان آ کُرتو شیوانے دنا

''استار دیرہ لاڈے لڈے لا''

بولان ٹی اُردیوانے دنا

چاہک جہان ہم داسہ مریدے

دیرآن مُرءِ جانانے دنا

☆

دڑ دئسے تو واہمرئی خوائک

زندگانی سے بادوئی خوائک

خوا پلک اُچ لخی ءُوڑائی

داکسرسگ وعاجزی خوائک

کیف قدّح شراب بالا دآن

ناپخیرئس اِراپُڑی خوائک

برف آمہرآ تو سادہ غاسنگت

خاخرےسوگئواُستٹی خوائک

دے بنوئے خرینا ہیتا تے

ہراسٹ داڑے جان جی خوائک

ناگنوکا مریدےؔ انت مسک

زندہ منتگ کےخودکشی خوائک

☆

گُل ءِلالہ سنبل خڑینکی خڑینکی
نایا دئٹ ہتم کل خڑینکی خڑینکی

ہمومش تلارو ہمو ہندجا گہ
ہمو چشمہ چکل خڑینکی خڑینکی

جوانی کے پُھلا امیر و علی نا
وطن جیجا ماتُل خڑینکی خڑینکی

چراغی آختنا ہنوکا کسر تئے
سلوک اسپ ءِ دُدّل خڑینکی خڑینکی

ذرس چک ءِ بالان ہڑسک مرید اُر
ارے چشم ءِ حائل خڑینکی خڑینکی

☆

اِشکر انگر یاداک اونا

ننکن محشر یاداک اونا

بے رنگ زندئٹ رنگس شاغار

ماہین ماہ پر یاداک اونا

زورے کل آموسم تے آ

خلقٹ دیگر یاداک اونا

کیرہ سوچے باغی دین آن

سرکش کافر یاداک اونا

ہیتاک اونا عودءُ مِسک ءُ

ژ ندو دمدر یاداک اونا

☆

اُستنٹی غمتا دُن کسر جوڑے

دوزخی ارس ئتو دتر جوڑے

خاچے سیرئٹ امر غریب اینو

خلقنا دُزکہ معتبر جوڑے

پین تے امن ناسبج ایتے

تینٹ اوتو فلوتفر جوڑے

بِسنا جوزہ غا تامارٹی نا

انتے پنک چڑہ اگر جوڑے

دیخہ شا استنا دتر زوئس

پورہ غا نقشہ تو سحر جوڑے

☆

مر گے منانے گواڑخ تینا زندگانی سیکے
خل تے اُستس تخا سرجہ غامائیکانی سیکے

خیسنا جوزہ توزیر کے چندی طوفان تے
سِکرہ مَش تلاراک دونو جوانی سیکے

گام کے نودئسے ناپڑی اِشکر آتو اوار
بے غمو اُست ئسینا نما چشمہ کانی سیکے

سیل * ئتومل ہلیسہ چڑہ جنگے ڈکال تو
بیدے خواری ورُم آن اف اچ گدانی سیکے

خواجہ ءِ گُگ تہاراتا پابو کہ داسہ مرید
ٹُف کے شیوانی ءِ او نما پے شُوانی سیکے

☆

مریض ءِمرض نا اگر سما تفک خبر مفک
صرف دعا دوا تیٹی اسُل گڑا اثر مفک

تروئ ٹِک ڈغارءَ دااے روشننگا دے ضرور
ہرائسے ننے نی پا کہ چُٹپک سحر مفک

ہزار فلسفہ تا راز بندے تینا جندئٹی
تینے کہ پومرے کسس بےشون بے کسر مفک

ہرانا نت تیان بُک الیسہ احترام ٹی
قسم کنیوہ تپک اوا مر مرے امر مفک

وقاب خا خونا اواری بھاز مُشکلے مرّید
کپوت آ است شیرئسیٹی ہم مرے نڈر مفک

☆

میرو ڈّونوا بے جی کیسہ
خوش اُسک نی کہ شاعری کیسہ

شیشہ شان ایتسہ نی کور آتے
سادہ غا خواجہ سادہی کیسہ

دے پُھلا نے ہنینا تغ تے نا
دیر سیکن نی بے تغی کیسہ

ہفت حیرانو گُل امرانتے
مرگ نا کوک آ زندگی کیسہ

مسنے کل ئتو مریک اندن
نی مریدانتے اُستتی کیسہ

(وڈّو: مری بلوچی ٹی وڈیرہ ءِ پارہ)

☆

پدسلوئے منزلن ردکروکس ئس نواچیدہ ءِسوگئوکرک
چُروچِیل آتیٹی داگام اڑینگپ کس اناچیدہ ءِسوگئوکرک

بےوسولا چارنادپ چناتے گرک ہموباخوئے کس اس پُلِپ
دشتٹی گرخواسہ مف خن خڑینکی خزم ناچیدہ ءِسوگئوکرک

ایلم آن ایلم تے اُرمُر درے کشکا بڑے سیوتی آپوغ مس
ای ونی نادابدے داکہ کشنگ کے پداچیدہ ءِسوگئوکرک

رنگ ءِگوہانے ثمن ہلک خاخرگواڑخس گی مرینگانے گلاب
مہرٹی داوڑ مریدے شلِپ زارئس پداچیدہ ءِسوگئوکرک

☆

مُہ برکسر اُروکا کردارمرسلامت

چلتن تومل ہلوکا دلدارمرسلامت

خاک ءِقلم تو پیوندسُرمہ کروک فکرے

دردے خنس تروکا اے یارمرسلامت

خاخرتو چیچلوٹی دے تے تخاس دوآ

اے پئورنازروکا استارمرسلامت

بشخاس فلسفہ نی راجی مزاحمت نا

بےسُدکنا گنوکا بےسارمرسلامت

کرن آتا بےوسی ءُگوادرکے بےمُرادآ

شال ئٹ غمس گنوکا غمخوارمرسلامت

استٹ مریدا سینا خل تادروشم اٹ دُن

پھل ئس ترکفوکا ہینارمرسلامت

☆

بہ تخ نی جامے جوڑ تے شراب شا شراب شا
ای پتک ہلیو ناخمبٹی ذراب شا شراب شا

دچا ہرا نگ ہرا نگ نن درین دردے کم متو
دالا علاجا مرض اکے عذاب شا شراب شا

ذرس کرم ذرس نگاہ ذرس شازارٹی خڑ ینک
ذرس پِت ات ذرس پدا گلاب شا شراب شا

درک ننے دمس نی مُردا کو چہ غان سارنا
کرف گنو کی تون گوسراب شا شراب شا

ہراتا دامن آمرے نمازِان ہموتے رک
نامرید خانہ مس خراب شا شراب شا

کنا اے ھیڑ بیوسا

کنا اے ہیڑ بے وسا
خڑ ینکا تیکے گوری نا

خڑ ینک ہموکہ کپ آ کے
تڑے دا اُست ءِ ٹپ آ کے

خڑ ینک ہموکہ لا رئسے
ہزار سالی زا رئسے

تخانے خن تئے خاخرے
خڑ ینک ہموکہ دیگرے

خڑ ینک جون جان کُنگ
خڑ ینک آسمان کُنگ

خڑ ینک دردنا دتر
خڑ ینک بے وسا نظر

خڑ ینک راج نا غمے
خڑ ینک غمتا سرگمے

خڑینکے گُٹ ئناذ راغ
خڑ ینک چلتنا تے داغ

خرینا وخت شا دآ ہیڑ
کنا اے نت شپا دآ ہیڑ

کپنے خن تیان دا
دازَم زمز ماخڑ ینک نا

اُرس اے خنتا نورنی
خڑ ینک نادا بے وسی

گچین دیدہ غاتیتو
کبین جوزہ غاتیتو

امید ہمتس مرو
مدام طاقت اس مرو

دادردے پے نماترو
مریدئسے سماترو

☆

کریئوتل اُمیدا تے ہنینو زندگی سینا
خڑ ینک افس دتر کوداتڑ وکوبے وسی سینا

امر تسے امرلرزے امرلے اٹ تخے نت تے
کنے ارّف خنانٹ رقص ٹی ساہ ءِ پری سینا

صدءَ سالان کشینگے ہرانا نکشے بولان اُر
اوقصہ بس پری سے توارے خیسن خنی سینا

ہراڑے کونٹ تالان ئس ننا ارمان تاسنٹ آ
ہرا کہ بسکہ استوتوارئس بانسری سینا

مُدامی مہرنامشتے دتر اُستان شولنگ کے
مریدئس وادروشم ٹی بروئے توکلی سینا

☆

دتر چُرآ با خوکاھو زندگی نا

اُرک انتہائے ننا بے وسی نا

دروسورآ تون دیوان اسیٹی

مخا کہ کُچک ئس پنا بندغی نا

کسر نا سمائے نئے منزل تا غم نے

نی دعویٰ ءِ کیسہ امر رہبری نا

مرے دشمنی نا نما ہیت تا لاان

سلے راز نتو ننا سنگتی نا

ہزار آ نہار آ تے تسن کسر شان

ننے کنگ بلا بس مریدای ونی نا

☆

آسمانے کا ٹماتینا تخانن

بھاز مُر خیالان داسہ ناہنانن

خیسنی ئس گٹ تلارے بشخسہ نن

جل تیٹی بولان مشکے ناوہانن

مرگ نانشّہ خمار اخن تیٹی نن

زندگی ناہرا سے رنگ ءِ خنانن

خاز گا تئے بیرہ او خلتو شفانس

تیشتو تینٹ تینا حالانن مخانن

کو پہ غا تمے لغورا تا کبین او

شہ مریدی آہمو تیر و کمانن

بے وسا خاک

ادیرہ ٹی چھاپ ءِنن امبار خلقاک
مُجا تیٹی اندرارے بے وسا خاک

کپوتا کوٹی دترچُر ءِشاشل
ہشنگو کاروح ئٹ خلے نالہ بُلبل
لوائس ہشا مرگ نابوچ بوچ ءِ
تر خانے گواڑخ کرنج ہلک سنبل
مِشٹ کے شنکی غماتے تینے آ
پرادٹ جہانے اینوارفے ہر پھل
بہار انگا ارمان مودہ خلییک
ارے ماگمی ماہ لقاتون ماہ گل
تلارا تا شابیت ءَ سینہ ءِ بروئے
وہے زارنا خمبٹی چشمہ چکل
مریدئس ہنانے تہو جھمراتو
ڈغاراتے کونڈک جنوزان آحانل

دتر دیر سینا پڑی تو بدل مس
مدورنگ ءِ اڑسانر ومس کنول مس
مخو کا اینو خنک سٹار تمار
کسرتے اُرو کوامیدئس قتل مس

اُرا بے نپا دا جہان ئس شپا دو
پنا بندغی نا پدا تل وَل مس
”تفے شعر خا خو گلو بال کر گز“
کہ شوک آ تا ہر ہیبت دشتنٹ متل مس
ہمو مہر پا کا ہمو گہوش ہتم نا
ہمو شتک آ بالا د ہمو مشتا جل مس
دتر چُٹے باہ غان ہڑی آ کچک نا
جغر کو دکا داخڑ ینکا تہ تل مس

دسے نیزہ غادے ذرا بس گدانا
پدینا چرک پیہن انگا مکانا
صفانا زا سیٹی تر ڈ نگے میچل
گروک ہڑ دے تمے غریبا شوانا
شہئے پور غم ٹی خلے طوبے باپست
حشر بش کرینے ڈغار آسمانا
وہوکا سمندر ک گُٹ خشک اینو
دھمالے پتا تا اے ریکا زبانا
تہوتون گوہ اٹ یقین اس خڑینکی
چغینو منہ خن تفے اُستخوانا
چڑہ چپ نشانہ چڑہ تیر تہے کے
چڑہ مونو داغس تخو کے کمانا

نا یاں

زنگے دے استنازارے غمتا خلے
جان ئٹی لے لڑے لیکودَم تا خلے

یاد ئسے نادنو یاد ئسے نادنو

کے چراغاتے روشن تہارآتیٹی
شاغے بلسم ہشوکا ندارآتیٹی

یاد ئسے نادنو یاد ئسے نادنو

اڑسے ڈکالے پھل وہتم تے اتے
مہرنا تشت ئٹی ناقدم تے اتے

یاد ئسے نادنو یاد ئسے نادنو

ساجیءاُستے کے پین محکم مرید
نئے سلے دڑ دڈکھ نئے سلے غم مرید

یاد ئسے نادنو یاد ئسے نادنو

(ساجی: مکران اٹ مش ئسے ناپنے)

☆

غم دڑ دے وسیک کریرلا رنن کنین
تو پیس اینو شام ننے یارنن کنین

ہر وارنن سلین دراکفر حق ئنا
ہر وارتوبہ کین واہر وارنن کنین

ہچ تخپ تنکے فرق حساب زند مرک نا
خیرات کین شادمرے زارنن کنین

ات شاغ ہفت بحر کنا است خن تیا
برتول عمرئنانی اے ہینارنن کنین

کل بیم تے مریدا ینو پرغ داوڑٹ
مف فرق پائے انت ننے شارنن کنین

☆

دردے خمب کرذرس یا گلان شعر پا
برخلاس ءَ است کے استخوان شعر پا

فکرے بسنا غزل تا دُروشمٹ اتہ
آسمانے بیرفک یا غمان شعر پا

چھاپ ٹی ءِ بند بند ڈُکھ ئسے توزیبلو
اینو لے لڈے خلے جسم جان شعر پا

انتے مہر ڈیہہ ئنا انتے عشقے آجوئی
است ءِ تینا کش ذرس ایت شان شعر پا

سنگتیک ایلمی بے وسیک لنگڑی
نیکے کل مریدا اُروک بربکان شعر پا

☆

کوکِ بنبو وخت پائک بش متورے مِش مریرے

ظلم ناموناا گرنم مَش متورے مِش مریرے

قتل کوشٹ تے پہ تینی نا نصیب ہِس جوڑ مسک

ایلمے ہلتورے دوٹی خوش متورے مِش مریرے

دابلاشوک آملی تو ہیت ئٹی سرپد مفک ہچ

داناوڑ گراست کش خن کش متورے مِش مریرے

نے تہومیڑھ ءِ خدانا اِن گنوکا پا مریدے

زواسیٹی اینو پنچن شش متورے مِش مریرے

خوش اُرے کہ زندہ اُن

ذات ئٹی تفوک نم
تینے ٹی کہوک نم
پین کے اُروک نم

خوش اُرے کہ زندہ اُن

خیسنے خن ایلما
جنگ اِرغ وبے رُما
رنگ خلیرے بلسما

خوش اُرے کہ زندہ اُن

علم عقل گم وگار
سَر یلہ وبے مہار
لرزے بیم ٹی توار

خوش اُرے کہ زندہ اُن

ڈیہہ ئنا داخیال اَف
چلتنا تا حال اَف
قبلہ نم کہ شال اَف

خوش اُرے کہ زندہ اُن

سینہ تنک نظر سلوک
رغ تیٹی دتر سلوک
چَپ و بے کسر سلوک

خوش اُرے کہ زندہ اُن

ننگ ءِ کڈ کر یرے نم
مہرے پد بٹیرے نم
زنچخسے تفیّرے نم

خوش اُرے کہ زندہ اُن

استنٹ آ ہڑا ہتم
اُز بہ اُز بہ بے بھرم
اَف مریدؔ ئسینا غم

خوش اُرے کہ زندہ اُن

☆☆☆

فرد

ہنک سوج کرمش تلار آتے تینا
کرینے مریدؔ ئس امر سر مچاری

☆

☆

خیالے کس گرنال شاغک

خرنئے ڈکال شاغک

سردراغامہر کن نا

دے دتر ناشال شاغک

بخت مے اسک ہرانا

تو سنے اوپال شاغک

ہائے انت بشخندہ سیٹی

دام خسک جال شاغک

استناقبرآمریدہم

زمردودُرلال شاغک

☆

سیخا دے امبار

زیبانے امبار

تنیاغم تے تون

تینا ڈیہہ امبار

مف کس سرچردون

خن تامے امبار

خوائک لمہ مار

ورناچے امبار

مف توبسپک فکر

جوزہ بے امبار

☆

پِنّپک اُستنا یقین انتے

تل مفک دسکا گل زمین انتے

پین افک نے بیریفوکوانت

انتے ہرواریاسمین انتے

آہ وزاری تئے کودکی خنتا

چُپ ءِ دنیا وچُپ ءِ دین انتے

بلسمٹ لکھ ندارہ غا اینو

مون تمینگے نازنین انتے

مشکلے پومرے مریدے کس

غمتے اُستا کرے چغین انتے

نیکن اُروک

گنوک ئسینا دعا اتینے
اُروک نیکے خدا اتینے

کسرک روشن مریرہ نی بر
ہتمک پھل ئس اتیرہ نی بر
اے بلسما تا نگاہ اتینے

نظم تا دوٹی ءِ دیرہ صوب آن
غزلک لیکوخلیرہ صوب آن
نوائے شئرئس ننا اتینے

ہراکہ تینٹ خنار تینے
ہراکہ چرئٹ ہُشار تینے
اے مرشد آتا سخا اتینے

ہرانگ ہراڑے دِچار ُدانس
دِچا ہرا جھمرئٹ روانس
مرؔید داسہ دِچا اتینے

☆

نن مسافر آگہی نا
تینے پٹن رژن ئٹی نا

خن تیئٹی نامین ہلوئے
''انت باورزندگی نا''

دردے دھرتی رنگسے بس
لیلی مورولیلڑی نا

برکہ بشخن مہرے داوڑ
اُم کنائے منگلی نا

دیرے خیالٹ گُم کرینوس
لادے دِنا سینہ ٹی نا

چٹ ءِتورینٹ مریدای
پُنھل حمل توکلی نا

☆

سکرات ءِ مُری رخصت کیئنے
خاک ئٹ رُدوکا سنگت کیئنے

اِستا تارُژ نے دیسہ کنیسہ
اے آجوئی نا قیمت کیئنے

نوری ناتغ تا تعبیر سیکے
ریکی ناخلقان ہجرت کیئنے

گُر کا تکا تو جوانی ٹی چائنک
خزم آتو اَحّس ماہ بت کیئنے

درآسمانٹ ڈکھے مریدے
اوڑا اِمشی آشہرت کیئنے

☆

مہر واُومیت نا گندے گونی سیٹی
زند جیجا سینا بندے گونی سیٹی

پین مُستی ہنو پین بال ئس اَلو
خوش اُسک تو ریسہ پندے گونی سیٹی

اُز بہ اُز بہ ڈرل خنک کپ کپ تڑوک
مَون مونی تا ناربندے گونی سیٹی

کل خرینی تو کُلکشتہ غا ساہ انا
لب شکر شاداز غندے گونی سیٹی

پین شہزادہ ءُلاش ئسیتو مریدؔ
حانلا آجوئی بندے گونی سیٹی

☆

خوشی تیتون جنگ دردتو دولخی داڑے دون ہم مریک
مرگ ناخنتیٹی چھاپ کے زندگی داڑے دون ہم مریک

زمزماتن صفابرز ہڑزان دارنگ وبواٹ جتا
جوزہ ئُس خیسنو بال کے پنڈئٹی داڑے دون ہم مریک

عمرنا کٹ ئتو فکری آلٹ ئتو کس تینا مٹ ئتو
کے سلاہ بندخیالا تے سنگرتیٹی داڑے دون ہم مریک

چنکو کش ئُس خلے تڈ وگام ئُس الے تمے پنے سِلے
خیسنا خن تے پین ہم وڑے پیھنی داڑے دون ہم مریک

گارکے حانلس سملس زیبلس مسکی وسنبل ئُس
کے مریدا نگتہ لُڈ یسہ شاعری داڑے دون ہم مریک

☆

دتر رندآ تر ندگام آ سبک بال آ مریداٹ ای

بہ کشوخوار خلک ناشکرگال آ مریداٹ ای

خلیوہ سارتو کاٹم ای مچھا شارتو کاٹم

شعورو عقل ناسیم آ گنوک حال آ مریداٹ ای

ذراب ایتے پُد ینا کل گمانا تے الہام آ تے

تینا دیرآ داشئر آ تو تہوخیال آ مریداٹ ای

خنیسک کلر آٹُل اے یاغمتا خیسنا ریک اٹ

رُدوم الپ ہچ ہتم تیٹی اے ڈکال آ مریداٹ ای

ہموغم ڈکھ ہموویل وہمودردئٹ ہموارمان

ہموچلتن ہموساجی ہموشال آ مریداُٹ ای

☆

سخت آسمانٹ خنک سُمک سینہ ٹی پیوند
زندءِ آگڑی ٹک آ اُست دیدہ ٹی پیوند

مون مونی ءِ کشے صاف کے نشان ایتے
چہرہ ءِ اخس تینا کیس شیشہ ٹی پیوند

بلسمٹ وطن نا گُم زیبلا تازیائے
قصہ ئس عجبوئس اونا قصہ ٹی پیوند

ڈس برے نوائے کہ غلہ رنگ بورونا
لمہ ئس کرے تینے استو درگہ ٹی پیوند

کم کرین سوزے نن بے توانا ڈکھ آتا
دردآسی ءَ جھٹ ئٹ مس دہرہ ٹی پیوند

میکدہ ٹی یاداتانی چڑہ خنوسک یار
زارے بلبل اٹ اختہ سارے نشّہ ٹی پیوند

سبّر آداخیالا تارنگ بسنے داوڑ
نازگام تا تینٹ نخرہ جلوہ ٹی پیوند

کودک آتو گوازی گل ہم سنا تو مجلس ٹی
خلق کل مرے تینا شوخا بیگہ ٹی پیوند

تمپیک دماغ ہچ آتپلک مرؔید اینو
دے تے گنڈے استارئٹ یا کے شمع ٹی پیوند

☆☆☆

چار بند

دڑ دئسے تو مخن مُچ خڑ ینکا تے کینک غمے بیرفن
پرغنک تہہ ئنا چٹکا بھلا بُتے جورآخنتے ہُشن

گواڑخا تا چمن ذِرذِرے عنبر وعود مسکٹ مرؔید
خیسنا ڈیہہ آبر سیوتی ایلمی مہر ئنا بج دسن

☆

☆

عمرئس نن تپن تینے
سوچن نے خمپن تینے

دینک کل حسن زارے
ولداہچ اتپن تینے

چھپی ٹی ایہن کراُن
گُوکٹ ہم ہنپن تینے

مسک ہِس اُزبہ اُزبہ
واہم نن ہشپن تینے

پیشن بس کشن حسن
تینے آہلپن تینے

☆

پاروودناہرجل ثار

خن تیکے ناخل خل ثار

آجوئی نازیبل کے اُر

اُستاک صدتل تل ثار

خن خیسنا سنگر مرے

پامف امرول ول ثار

راجی آسوز ولے ئنا

سرناسرونزونل ثار

مسک صفاٹکر مریدؔ

نے آن پدمیرل ثار

☆

مون ترو کا ئنا دوست مشر سلتنے
اُست صفا ٹکرے سگ وجغر سلتنے

گوادرے پاسہ تینا نی امر وفخر ئسیٹ
خواجہ کنا ئیکے توپیش کُنز سلتنے

ڈکھے چُتاتے تیناٹفت ڈغار آن شیف
جا گہ ٹے جاتو دالمہ بشر سلتنے

کشے خنے گرک ئنا کسفے کئے کپ مرے
چلتنی آخزم اکے پین کسر سلتنے

کوک سلیفے نما کل ءَزمانے مریدؔ
چھپ پریشانو کل یارامر سلتنے

☆

کو پہ کو پہ دو پہ دواوار
مہر ئنا دروشماک اِنار

زنچخاتے تینا کپ کریر
ئسو رہ ہموگنوک چار

سینہ سم ڈغار عشق راج
قصہ اٹ اسٹار نگ ہزار

خاچ پین اسٹے اودریر
بش مہ کہ واخلقسے ہشار

مِش مدام پکسہ ہنوس
تا کہ زندہ تہ ئنا نہار

آہ! کنا ہنینا پھل مرید
اُف سکندر آاے یادے یار

☆

دتر شولرنا خنتے انار آخنک

نما باغی یلہ و بے مہار آخنک

سلر زہری ناگٹ آ تئے کسر کشیر

و ہیر بڈوٹی دسکا اے نثار آخنک

دا گور یچٹ سڑک آ شال ناتموک

کنے کنگر خدا غا انتظار آخنک

ہموای اُٹ تینے ٹی گم مروک انگا

ہمونا بیقرار آ مڑ دوار آخنک

امر پاچُپ مریرہ مشک دھرتی نا

ہراڑے تر مریرہ سر مچار آخنک

تفینو ہفت سُر اٹ زندئسے تینٹو

پہاڑی بھیرویں ایمن ملہار آخنک

☆

نن فکر تینا بال تیکے وام ہلوسن

اے کاش کہ نیتون اِرا گام خلوسن

بیغان دتر، رُژن، منہ دڑ دبٹین ہم

برصوب زرس زوت نے انام کروسن

تو لوک جنوزان داخن تیٹ تہار آ

استار تیتو یار نما شام مروسن

مشتیٹ کنا مارنی دُن خوار متوسہ

نن مُست کہ اوڑان منہ زام بٹوسن

ہچ تمپ ننا مَست دا ابدال مزاج آ

ئس زبر اسل بھاز کہ گمنام مروسن

حانل

ای مرید ابدال مست اُٹ اے وطن نا عشقٹی
گل گلیسہ نیکہ صدخہ کیوہ ای صد زندگی

سجدہ کیوای گام گام آخوردئی آخاکے نا
خن تیاتینا تخیوہ سرمئی آخاکے نا
مشتیٹی شوکار دشتٹ پاوہ نیکے لےلڑی

دیرتے ناوڑتا لڑدآ زَم زماتوہلپرہ
ناوڑوبالا دمُچاداجہانٹ خمپرہ
گھوشے جنت آن گیشے ناچرک ءِآہڑی

یارسنگت مہرءِلمہ ایکا پھلی زیبلے
بھازخلتے داکبینو نامفسہ مٹ ولے
زیبدارآ اُست دیدہ برزداکلان نی

☆

ننگ لج متونے ہچ کاسہ اِن نی کاسہ اِن

نے اگہ ہنوئی ءِداسہ اِن نی کاسہ اِن

دڑدغم نناڈکھے ویل ءِ کے دوابولان

پین ئسے تینا سنگت چاسہ اِن نی کاسہ اِن

منگلی کنول سوسن شینلوتو شوشینگ آ

کست نا اگر خاخرشاسہ اِن نی کاسہ اِن

ظالما تاسیخاٹی مُرغلامی نادردآن

آسراتی گرتینکے خواسہ اِن نی کاسہ اِن

مُرشدآمریدا تافرق ءِ پومفیسہ گر

کورنی خنی تینے پاسہ اِن نی کاسہ اِن

آخریکو سُم

خاک ئتو یاری خاک نا بس غم
آخریکو سُم آخریکو دم

مرگ نا گودی تو مخانے دن
زندے تینا دیراس ہشانے دن
خواہشاتے کے کس امرگٹو
لُڈ یسہ دیرئس پاہنانے دن

کاٹم ءِاستا تادترٹی چُر
مہر ئنا سنگت انتہائے اُر
عشقنا نشہ سے عجیبو دا
بے خدی ئس پے پے خمار وسر

رخصت اف

رندٹ نا تیارن سنگت
رخصت اف اوارن سنگت

پندوڈ کھوخواری تیٹی
بشخندہ کچاری تیٹی
ناصرنن نثارن سنگت

دنیاغان مکرآ تامُر
درویش آتے دھرتی نا اُر
عاجز آڈغارن سنگت

لاڈے لانا بحرآ تیٹی
نازیفن نے شئرآ تیٹی
سرگم سوز ملھارن سنگت

جیرت اُن امیدا کن نن
دھرتی نا مریدا کن نن
تنیانن ہزارن سنگت

انوکا

بیم ناگواچی مس یابہا مس ہنا
خن تے پیہن کرے بے حیا مس ہنا

پرہ غا تے تینا دوٹی کشکا بٹے
زندنا عہد پیانے پرغا بٹے
دردے ورنا کرے بے وسا اُستنا
ٹپی آخنتے پین ہم اوہرا بٹے
مالہ نا نیکی اینو گناہ مس ہنا

مونو ٹِک ئس تخا شوخ ءَ گندارٹی
ہوشے جلا تینا زلف رخسارٹی
زندگی ءِ زِرآ دونسے نا کرے
خلک نت تئے گُلنگے تینا سارٹی
چرخ ٹی زند ہنا او فنا مس ہنا

خواسہ گرداڈ غار آہتم تے مرید
مہرنا بلسما پھل بھرم تے مرید
مونی ءِ روح ئنا پردہ کپیس اسُل
پاش کیسک ردا نگا قدم تے مرید
ہر دعا پا امر بددعا مس ہنا

ژند آ احساس

مل ذرس خن تے نی ژندءَ احساس نا
مچھے داپار اُرشال نا اُستتی
ہیڑ چیہانٹ اٹی مہر دارے بٹے
باوہ نا نک غمٹ سُر پسہ سُن ارير
کسفے زائیفہ ءِ غم اَرغ ناتینا
اُز بہ اُز بہ تیتو چلتن ءِ داغ داغ
مرگ ماتمک پنار ہر کوچہ ٹی
انت سریاب دیبہ غمے ہُدہ نا
درد دھرتی نا مُچھا اوارے اُرک
ہائے ہائے کہ دے اٹ تہارے اُرک
مچے اپار اُرشال نا ختنیٹی
کہ کُچک ئس ہڑی ونہار آتیتو
جون تے ژن ژلیفک بِٹک کپ ءَ کیک
لٹ کرنٹو ڈرل آن گواڑخ کوٹَپ
ٹپ وخنک دیدہ غا تا ارے اُست کپ
مولٹ تنیائی نارغ رغٹ کیک چرخ
باوہ وایلم ہیڑ وارغ تن دِچا

اٹ تا کسکرانا راٹ تا زندہ ارے

اٹ تا دے چائے کہ نیم ساہ مسنو

کنگنو تغ تے ورنا غا ختتا ننا

جون ءِ تموک رُژ نا غا نشتا ننا

منظر ئٹ ای تو داپارا یپا رنا

بے وسی دڑ دغم حوصلہ غا تیتیو

ہر گڑا ئے خنیو خمپرہ بس نے

انت مس نوری نا اُستنا بند نے

انت مس نے پنی آ اے چا کر نا مل *

دیر نے آن ننگ وحیائے پھُلا

خیسنا خن تیٹی پیہنی دیر ایس

دیر نے تینا خاک آن دن مُر درے

دے بدر نے کرے در پدر نے کرے

دیر گٹو کرے نا ضمیرے نی پا

شہدائے کراچی

چیدہ مس جتارنداتا
مِشکن نن نمارنداتا

خمبٹ مرگ ناگودی ءِ
دھرتی مولامودی ءِ
بسن جوزہ ءِ ایمانے
سوگئو زیبلا بولانے
خاران لاکی وپنجگورے
فلرئس تو سنے بانورے
دیرئس نی کنف کانی نا
چرے زام جن ثانی نا
نورے خنتا اودیدہ ءِ
رازق ننگ ئنا خواجہ ءِ
کشا بیم نادنگ آتے
اڑسا جہد ئنا رنگ آتے
موکش مس ازل ورناتا

زندہ اُستنٹی کرن آتا

کورانگاخنی تے خن تس

پنداتے نناویدن تس

بشخا حوصلہ تو ہمت

مِسکی آرئیس ءِسنگت

زیبا مہرنا استارے

دلدارے ننا غمخوارے

لیکولے لڑے برنازئٹ

سوزئس بش کرک نی سازئٹ

دردآتا کنااودرمان

یاراتا مریدای قربان

چنا و لمہ

چُنا:۔

خمپنہ باوہ نا انتے سیخائے نن
انتے ایلم کنا مس دروبے کفن
زارے باخواِرغ بس ننے آاینو
است ءِ بھلن امرکین امراو غمپین

اشکے جوڑے کپی ننا دامکان
پاکنے مہروان آکنا لمہ جان

بے نپاد آن نن سیل* نانن تیٹی
کسکنے خوشی انتے نناخن تیٹی
آگڑ یکوصدآ ٗوس ٹی داکنا
انتے ویرانے پازندگی ناکنا
تاتہ ئس تا اُراٹی مخنگ ناتوار
لنگڑی آن اوغے مَہَل زارزار
خمپنہ سال ئسے آن نن پُچ چوٹ
داوڑاٹ زندہنوئے تینا اٹ ومٹ
شارناہراستاچنانا کماش
لمہ اُرخڑک ناہراُرانا کماش
وڑوڑو پچ چوٹ تو کنوکوگڑا

خوشی ومہرٹی اوہتیرہ چڑا

مہرنا گھوش اوتے مدامی ارے

پانناوڑدے زندہ وچوری مرے

داننا ڈکھ وویلا تادرمان مفک

پاہرانگے ہنانے اوانتے بفک

خرننے آن اوانتکن اوخفا

ہچ ئس ہم ڈکپہ لمہ نی صاف پا

استوفوج آتا گھیرہ وپلویڑئٹی

لگااندن کننے دُزمفن ای ونی

ایزدے ہم کننے پارریہ دُن منٹ

دُزآباوہ نمابس برے نیم ننٹ

انت کاریم کے، انت اوناڈس نشان

لمہ:۔

ساہ ئنا کپ کنا جی ہنینا انگامل *

برنی خڑ کا کنا درگہ نابائے ہل *

بن ذرس ہیتس ای رازناپاوہ نے

ننگ ئنا خواجہ ئس پھل ارے باوہ نے

نئے کننے نئے نمے آن مسک خفا

اوتونن کل اکے زندے پوغا تخا

ناوڑ وپے ہزارآ چناڈ یہہ ئنا

اینوگواچی ارریک صفامے ئنا

گون وپنجاب تو میر مُلا نواب

کاٹماتے غریبا تا کننگولاب

ناکنا پکہ وروشنادے اکے

مَش تے سنگر کرے زیبلا ڈیہہ اکے

باوہ تیئے ہم سناتا تینا اُرپہ نی

پاپُغٹ دُون نا انت کروزندگی

کے بہامارے کس، کس مسنتے تڑے

اوتے غم اَف کسس خلقٹی لنگڑے

باوہ نازندگی آدننگامدام

پٹ ولعنت کریکہ چڑہ صوب شام

نیکے پنت ئس کنےتس کنامارے پاس

راستی تو دروغ آتانی فرقے چاس

استٹی نامرے بے نپاد آتادڑد

خواربزغرمُز وروشپاد آتادڑد

نیستی ہستی ناچُڑتے خلپیس اسل

ذات ناقیدئٹی تینے تفپیس اسل

آجوئی انقلاب اوناگپ وتران

بِن کناخنتہ دیدہ کناساہ وجان

☆

ریفسہ تینے دازندئنا مکر چم دھوکہ غا

اٹ ومٹ ارفِسہ استنالا شے نی کوپہ غا

مرغنا پندا کے چنتہ ٹی حوصلہ سگے شا

رداسل نی مفیسک دااشتاف ناتوشہ غا

ہچ اڑینگپ دوئی رغ رغٹ پنپس لرزہ غاک

اُست ایتس کنے اے خدا دیدنا موقعہ غا

الکنے مشتیٹی گُل گلابس نروم آن رنگ

دشتٹی شینلو زندہءِ گواڑخی جوزہ غا

نادِتک اُستنا مسرک پھل ہراڑے مرید

سردرارُمیسہ اوہنا کہ ہمونیمہ غا

☆

اُستادسوانتس نی پاجھمر ذراب

لیپڑکرینن خن تیٹی خاخرذراب

بالادٹی بندے ڈغار ہفت آسمان

رخسارے دے استارخنک ماہ پرذراب

گہوشاتے منزل ناخنے خیسن خنی

نیاماکسرنابس الے دمدرذراب

ہردم وہے دڑ دئس وطن نارَغ تیٹی

نی پاکنے انگت امرہلپر ذراب

آوَ، مسنے ننکے صفامَش مہرنا

نمکے مریدئس بش کرودر، درذراب

☆

ساتو تورے اندن استو
پنا نک نن پالن استو

پک ئس تمپک طوبے ڈیہہ آ
ریفین استے ایہن استو

دسکا جورئس نشو پیڑوک
نیتو دتخس مسن استو

مہرئس خلقے بشخو کانا
باخومسک بارُن استو

شاید پھل کے تینا انجیر
چاراسکانن توسُن استو

☆

پیہنا خن تیتو مِش وفا چاسہ نی اواڑے زندگی
تسنس لنگڑی بے تغی بے وسی اواڑے زندگی

کس دروا ینونا جھیڑہ ٹی تمیسہ سارے گو ہاتینا
کس تر ڈو ہلے پگہ نانشّہ ٹی اواڑے زندگی

نااداشوخی وسُرءُرَنگان بسک ننابشخ ئٹی
ٹکروخیال اِرٹ چار بندشاعری اواڑے زندگی

چاوہ تماخرینا دتریارناخن تیانا مریدؔ
اُرپیسہ سلپیسہ کپیسہ سنگتی اواڑے زندگی

☆

جمجلائی کرین

بادشائی کرین

دردے ایسن تینا

نن اُرائی کرین

گوہ ئٹی زندئنا

گوکلائی کرین

مہرتو پیرآنن

چٹ چنائی کرین

تولہتونک دمس

غم ڈھلائی کرین

خیالے کسفین نا

مچھے ساہی کرین

(ساہی: بلوچی ٹی جارات ءِ پارہ)

☆

ہِس چٹ تریسہ جھمر تازی آ
تماخڑینکس دیگر تازی آ

کرنا تاژ ندی ساعتٹ ہنوئے
تمے نظر نا دمدر تازی آ

مہراٹ خدایا پھل چٹ تروئے
نن کون ءَ مرتد کافر تازی آ

چاوہ ہتم تا حال ئُس بنوئے
گورپچ خوشے اِشکر تازی آ

پرغرکسر تے ہلر مریدے
حیف ءِ دننگا ہمسر تازی آ

☆

پنوکا کو پہ ارمان ارمان
ارمان لمہ بولان ارمان

ابوئے گامس پد پشت تما
ابوئے کہ داایمان ارمان

خیرات تسک گندارے اومیت
رنگس درینے پُھلان ارمان

تموکا درگہ کپی آکوٹی
کیرہ گم ئنگا دردان ارمان

آبادے چاکر حانل ناخلقٹ
داڑے مریدکس ویران ارمان

☆

اے مہر اک یخ آ نما مہربانی
جولائی جولائی ننا زندگانی

اُرونک بنونک خنون انت چاہون
مسے دم تا زندئٹ اسے دم جوانی

منہ لپ دتر نا منہ گُوک ٹا کو
منہ ساہ کنو کوارے ٹپ نشانی

سدا گل گلے ما گما تا کہ نیام ئٹ
ہرا کہ پارُژ نا سلو مائیکانی

''مریدا ُن نمانن مرید آ تا سائیں
ننا پیر و استاد مرشد ننانی''

☆

ٹپ آ تئے داڈُ کک چراغ

ٹِمبک دتر ٹِمبک چراغ

اوتسکہ خیرات خن

داسہ و لے پنڈک چراغ

انتے علاج ای جست کیو

اودیر تے للک چراغ

آ جوئی نانت تئے مرؔید

مش سُر مہ غا پرغک چراغ

گروک آتا ھمسفر

ھمر ہ اُٹ ای نو دآ تا ھمسفر گروکا تا
سار آسمان ءِ کیو رھبر اُٹ گنوکا تا

کیو چیچلوتنک وگٹ وگر تلار آتیئے
نشہ آجوئی ناچٹ ایتوک خمار آتیئے
رازے زندگی کنتو رقص ءِ بے خُدی کنتو
مست چھاپ چوگانٹ زمغ ناتوار آتیئے
پیشن اٹ گمان آن ای عقل ناخلوکا تا

خن تیان پھلا آتا ڈر دء دیو دڑ داتا
نو داسیٹی او تاخ ءِ جوڑ کیو دڑ داتا
تہ انا بلاتیتو مون ایتیو ای ھڑ دے
مہر بشخِوک مش تے بیر الیو دڑ داتا
شعر پا واستار آتون ای انوکا تا

مہر ناسفر جاری مرشد و مرید اتو
دور نا حسین اُٹ ای جنگ کنا یزید اتو
پکہ نا گڑتی ٹی اینوئے کریننٹ ندر
کنٹنے کلھونتا صہب ناامید اتو
تُد دو اارے کنتو خاص است ہشوکا تا

جنرل اسلم

وفا و مہر حوصلہ ختم مریرہ نے آیار
خزاں سہیل پندئنا ہتم مریرہ نے آیار
نی راستی وصدخئی نا بلبلو کا چیدہ اُس
کسر ک حق ئنا داکل قسم مریرہ نے آیار

وطن نا بوچ بوچ تو بہشتی آزمین نے
دروت خنتیٹی ہلے اے صادق وامین نے

گلاب عشقنا زرس خدا مزارے نا اتے
مراد ئسیٹی آ جوئی منہ غزل نظم خلے
نا خیسن ئنگا فکر ئتون حائلا ک بیرفوک
وطن نا عاہشہ غاک کل خلیر نیکے لے لڑے

وانا زئسیٹی ناز یفے اے لمہ یاسمین نے

قدم تے ناتخرخنے ندارہ جلوہ غاک گُل
مقابل اٹ نارژن ئنا تہار شمع غاک گُل
نانت تاِمش تےِ مش مریر بلسماک زیبلا
کہرنا محکمی کہ دادلیرا جوزہ غاک گُل

بریر سجدہ کیر بس امید وہر یقین نے

سلوک بے وساتیتو نہار تون جنگ نا
اسٹ آسینہ تو مرید ہزار تون جنگ نا
نی پِنتوس اسُل بہامتوس پدامتوس نی
مدام تِسُسک سخ تہار تون جنگ نا

کماندار جرنل آ سلام وآفرین نے

☆☆☆

فرد

گوتخانا گروک آتو وختس مرید
ای وبولان اُستادوساتواوار

☆

نم بہاری استاری نن تلاری حیناری
جۆ رے یاری غمخواری وااواری دلداری

ڈیھ اٹی اسٹ آدانی خِنس اسے جاگہ
سرمچاری بیداری چُپ تواری بیکاری

شیف خن، تفوکادو، تومرے مبارک نے
ناھُشاری کفتاری گم وگاری سرداری

خیدٹی داپندا تانتو زیب کے سنگت
ضرب کاری رھچاری چاریاری کوہساری

کان برمریدا ینوسُہر دم ناریکاتئے
خن اناری قنداری مرخماری گنداری

☆

مہراتا کاروانٹ استان اِمپ یارئس
کائے جہان مچھاخڑکان اِمپ یارئس

منزلک است خوارہ نی چاسہ جوان سنگت
برچنک ئٹی کنا شاایمان اِمپ یارئس

بالُو آدیدہ غا تامُری کئیک خن تے
دڑدآک تاب ہلیرہ دڑدان اِمپ یارئس

اڑسک تاخیال ژندآ گرتوریرہ تاشعراک
خاخرالے کناداد یوان اِمپ یارئس

پگہ ضرورتینتو تینا اتوئے مٹ ئس
اینو مریداُریس کہ دوآن اِمپ یارئس

منہ چار بند

☆☆☆

ڈکھ آتو بیریفو کے علم وسُخن ہنرار

ہرٹپ مریک شئرئس، ہرمصرعہِ دترچُر

گندئس گلاب ناپاجوراینلک ہراکا

زمزیرئی تفوکوخیال ئس شلے امرد ر

☆☆☆

چھپی ئی خنتا اظہار پنک

دیرے سمائس کوہسار پنک

اوڑ انظر کہ تما اسے وار

زندئٹ پداکل دیدار پنک

☆☆☆

تہوتو رادہ کاہو گچینے

اداوجلوہ تواو گچینے

بہشتی آدانناڈغار آ

گلاب گواڑخ مدو گچینے

☆☆☆

دردسیم آن ایپاردرمان مس

جون مردہ اُمیدا تاارمان مس

مس بدل قصہ گُل کسک زندہ سلیس

شئے مریدئس ہراوخت رحمان مس

☆☆☆

یادئس پڑی پڑی آخشکاوہ غاشلا کہ

اوغا کہ چپ کریکہ ولدا عجب مخا کہ

استوہراڑے ونڈی مہرے کریس اونا

خڑکا مریدہمونا سیخا اِرٹ انا کہ

سلے زمین آسمان

ڈِلرتھوک دیدہ تے

کسرک ہوش ءِ کیر گُم

مِزلک پوٹرُڑ وہلیر

یقین ءِ بد برے تینا

گھمر تیان مُستنا

امید چٹنک ئٹی تینا

ہلوئے مین شرم نا

خلوص کشکے کاٹمے

بدل کے صبر معانئے

پِرادکیر جوزہ غاک

درنجر حوصلہک خن

قدم تا شیف ئٹی نما

صرف خنِز اسیکہ بس

نامہر ءِلمہ یاسمین